

ÅRSREDOVISNING 2022

för Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Hörselskadades Riksförbund
org nr 802004-4510 • www.hrf.se

Tack!

Varmt tack till alla er som bidragit till och engagerat er för hörselskadades rättigheter under året. Tack vare engagemanget bland HRFs medlemmar har vi fortsatt nå nya framgångar, trots utmanande omvärldsfaktorer. Tack vare generösa bidrag från våra givare har vi kunnat fortsätta arbeta för ett hörselsmart samhälle och tagit flera viktiga kliv i rätt riktning.

Ett stort tack även till alla HRFs förtroendevalda för ovärderliga insatser under året. Inte minst tack till förbundsmötet, för givande dialog och stöd till förbundsstyrelsen.

Ett särskilt tack för gott samarbete under året riktas även till våra olika samarbetspartners inom funktionshinderrörelsen och i andra intresseorganisationer, såväl i Sverige som i resten av världen.

Inte minst, tack till HRFs personal för era engagerade arbetsinsatser under verksamhetsåret 2022.

Mattias Lundekvam
förbundsordförande, Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Innehåll

Verksamhetsberättelse	4
Förvaltningsberättelse	34
Resultat och balansräkning	46
Noter	54

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen på de följande sidorna utgår från HRFs prioriterade områden för 2022–2025, som beslutades av kongressen 2021. De första avsnittens namn motsvarar rubrikerna för de prioriterade områdena. Därefter beskrivs övrig stadgebunden och reguljär verksamhet.

Tillsammans växer vi

Jubileumsfirande

Den 23 februari 1921 grundades hörselskadades egen organisation – av en hörselskadad kvinna. Hon hette Gerda Meyerson. Gerdas dröm om rättvisa, jämlikhet och delaktighet för hörselskadade är stark och levande i Hörselskadades Riksförbund (HRF) än i dag, 101 år senare.

På grund av pandemin sköts jubileumsfirandet upp till 2022. Helgen 21-22 maj firade HRF 101 år av hörselsmart kraft. Engagerade personer från HRFs föreningar och distrikt i hela Sverige kom för att umgås och delta i ett fullspäckt program med föreläsningar och panelsamtal.

Jubileumsprogrammet inleddes med en kort, förinspelad film, som svepte över Sverige från söder till norr. Här medverkade hörselskadade medlemmar från åtta föreningar, som hade spelat in hyllningar och grattis till "vårt HRF". Detta följdes av ett tal av förbundsordförande Mattias Lundekvam, om hur HRF har lett till en bättre värld för hörselskadade. Sedan fortsatte dagen med inspirerande föredrag, samtal och framtidsspaningar, om HRF och vårt arbete med hörselvård, arbetsliv, textning och hörbarhet. Vi fick också prova att följa ett föredrag som textades med autotextning. 101-årsbanketten förgylldes av "vårt eget" Rat Pack: hörselskadade artisten Thomas Lindberg och Marcus Schönbäck. Dag två fortsatte firandet under rubriken "Tillsammans växer vi" med inspirerande panelsamtal om synlighet, engagemang och att välkomna nya medlemmar.

HRFs jubileumskonferens direktsändes under tre timmar lördagen den 21 maj, så att medlemmar och andra intresserade runt om i landet fick möjlighet att vara delaktiga i firandet. Sändningen kunde ses både på hrf.se och på Youtube, och tittare kunde välja mellan skrifttolkning och teckenspråkstolkning.

Cirka 470 personer såg livesändningarna från jubileumsarrangemanget, trots att det ägde rum en solig dag i maj. Videoavsnitt med föredrag och panelsamtal om textning, hörselvård, arbetsliv, HRFs historia med mera kunde även ses i efterhand på hrf.se och som spellista i HRFs Youtube-kanal, med undertext eller teckenspråkstolkning. Dessa hade sammanlagt omkring 500 visningar under året.

Alla medverkande på konferensen fick en specialtillverkad mugg med ett citat av HRFs grundare, Gerda Meyerson: "Organisation är makt".

Starkt, stabilt resultat i Anseendeindex

HRF fick för fjärde året i rad högt betyg i Kantar Sifos Anseendeindex för intresseorganisationer – en årlig undersökning som mäter hur en organisation uppfattas av allmänheten vad gäller kännedom, trovärdighet, genomslag i media med mera och hur det förändras över tid.

HRFs samlade resultat har varje år hållit sig runt samma nivå (50 poäng), vilket visar att HRF åtnjuter ett högt och stabilt förtroende hos allmänheten – trots en orolig omvärld. Tre av fyra (74 procent) har en positiv mediebild av HRF, vilket är ett ovanligt gott betyg, enligt Kantar Sifo.

HRFs goda anseende lyftes fram i HRFs marknadsföring till medlemmar och givare under året. Undersökningsresultaten samt Kantar Sifos analyser och rekommendationer var dessutom en del av underlaget för förbundets målgruppsanalyser och långsiktiga utvecklingsarbete.

Stöd och information till distrikt och föreningar

Fokus under början av året var att följa upp situationen i föreningar och distrikt i spåren av pandemin samt inspirera och engagera att starta upp och utveckla medlemsaktiviteter.

I syfte att proaktivt stärka distriktens föreningar genomfördes ett antal utbildningsdagar kring medlems- och föreningsutveckling. De genomfördes i följande distrikt; HRF Skaraborg, HRF Södermanland, HRF Västernorrland, HRF Västra Götaland, HRF Västerbotten och HRF Jönköpings län. Denna satsning har varit uppskattad av medlemmarna och bidragit till en förstärkt dialog och ökat engagemang bland föreningarna i respektive distrikt.

Föreningar som är vilande eller i riskzon att bli vilande har följts upp utifrån en för kongressperioden framtagna handlingsplan. Förbundet har även stöttat distrikt att starta upp vilande föreningar till exempel HRF Eskilstuna och HRF Helsingborg.

En väl fungerande valberedning har en avgörande betydelse för att en förening eller ett distrikt ska leva vidare. För att stödja HRFs valberedningar i valberedningsuppdraget har det tagits fram information om uppdraget, om relevanta styrdokument, tips och råd, checklistor för årsplan samt förslagsformulär så att fler ska våga ta uppdrag som valberedare och bidra till att få HRF att växa och fortsätta vara en stark kraft i samhället. Informationen finns tillgänglig på Hörnet, förtroendevaldas intranät.

Webbredaktörer i HRFs föreningar och distrikt fick fortlöpande stöd av förbundet under året, bland annat genom personlig support via mejl och telefon, nyhetsbrev med tips, instruktionsfilmer och en särskild Facebookgrupp.

I början på året sjösattes nya hrf.se, då samtliga lokala webbplatser flyttades till en ny plattform (se Kommunikation). Lokala webbredaktörer fick utbildning, manualer och annan support i övergången till ett nytt publiceringsverktyg och ett 50-tal webbredaktörer deltog i digitala träffar med dialog, frågor och erfarenhetsutbyte. Efter detta ökade aktivitetsgraden på de lokala webbarna.

Det lokala arbetet med sociala medier fick en positiv knuff genom flera webinarier – dels en grundkurs för att komma igång med Facebook, dels råd och erfarenhetsutbyte om att få fler följare och värva medlemmar.

Inför valrörelsen och Hörselveckan genomfördes dessutom en rad webinarier med tips om hur föreningar och distrikt kan skapa synlighet i sociala medier och lokala redaktionella medier.

Insatserna gav resultat. Flera föreningar kom igång med sociala medier och på flera håll lyckades HRFare nå ut i media genom att använda kunskaperna från webinarierna.

Digital uppföljning med CI-nätverket

2021 genomfördes en nätverksträff för personer med Cochlea implantat (CI). De har under 2022 följt upp detta och träffats digitalt vid två tillfällen. Det har varit uppskattade återseenden där deltagarna delade erfarenheter från alla de nya aktiviteter för personer med CI som har genomförts runt om i landet, samt berättade för varandra om planerna framåt. I både Örebro län och i Jämtland har ett gott samarbete med CI-vården resulterat i att man lyckats nå ut till CI-patienter.

Årets HRF-inspiratörer

Varje år utses en förening eller distrikt som har bidragit till att öka medlemsengagemang och medlemsnytta inom HRF av förbundsstyrelsen. Tanken är att initiativen ska ge inspiration och nya idéer till andra HRF-föreningar.

Årets pris med en prissumma på 10 000 kr delades ut i samband med HRFs 101-årsjubileet till HRF Luleå. Föreningen belönades med titeln för sin lyckade satsning på ung tillväxt och att odla hörselsmart gemenskap över generationsgränserna. Nya, yngre krafter i kombination med erfarna HRF-mentorer har varit framgångsreceptet för föreningen.

HRFs förbundsstyrelse skriver i sin motivering:

HRF Luleå visar vägen till ett HRF för alla. Ett HRF där hörselskadade i alla åldrar kan känna sig välkomna och uppskattade. Genom att odla gemenskap över generationsgränserna lyckas föreningen få alla blommor att blomma, såväl unga som årsrika. Här kan studerande, yrkesverksamma och pensionärer hämta hörselsmart näring och växa sig starka. Tillsammans.

HRF Luleå har planterat ung energi i sin trädgård av kunskap och livserfarenhet, och nu spirar idéer, kreativ nyfikenhet och genuin medlemsglädje. Här är "Tillsammans växer vi" inte bara ord – det är verklighet.

Jan-Peter Strömgrens kulturpris

Jan-Peter Strömgrens Kulturpris 2022 – "hörselskadades kulturpris" – delades ut för andra gången den 14 juni. Priset gick denna gång till deckarförfattaren Marie Bengts samt skådespelaren och musikern Jimmy Uller, som fick ta emot diplom och 10 000 kronor vardera vid en Zoom-sänd prisutdelning.

Händelsen uppmärksammades framför allt av medier i Östergötland och Småland, där pristagarna har sina rötter.

Kulturpriset delas ut årligen av Jan-Peter Strömgrens Kulturfond. Det instiftades av HRF som tack för Jan-Peter Strömgrens insatser som förbundsordförande 2000–2016 och är en utmärkelse som går till hörselskadade, utdelat av hörselskadade.

Prisjury är kulturfondens styrelse, som 2022 bestod av: Mattias Lundekvam (HRFs förbundsordförande), Jonas Sahlberg (HRFs förbundskassör), Jan-Peter Strömgren (HRFs tidigare förbundsordförande), Thomas Lindberg (musiker/sångare) och Tove Lagerqvist (författare).

Kunskapslyftet "Bli hörselsmart"

Under hösten inleddes förberedelser för att kunna söka projektmedel till satsningen "Bli hörselsmart".

Den planerade satsningen riktar sig till medlemmar i HRF och handlar om att utveckla hörselskademedvetenhet och hörselsmart kompetens. Målsättningen är att medlemmar ska få kunskap, insikt, verktyg och strategier för ökad delaktighet och säkerhet i vardagen – och därmed stärkt självförtroende.

Förhoppningen är att satsningen ska bidra till att hörselskadade tar större plats i samhället, motivera till medlemskap och engagemang i HRF samt öka intresset för påverkansarbete.

Digitala utbildningar för medlemmar och förtroendevalda

Under 2022 genomfördes ett tiotal hörselsmarta webinarier, utbildningar och träffar för medlemmar, förtroendevalda och lokal kanslipersonal.

Utöver årligen återkommande webinarier om HRFs system för medlemservice och medlemsvärning erbjöds ett nytt webinarium om digitala verktyg för styrelsearbetet. Deltagarna informerades om Office 365-paketet som tillhandahålls till alla föreningar och distrikt och fick tips och råd hur de kan använda de olika program för att förenkla samarbetet i styrelsen. En annan ny satsning var ett välkomstwebinarium för nya medlemmar. De nya medlemmar som deltog fick en inblick i HRF som organisation, vad HRF jobbar för under pågående kongressperiod, vilket stöd man kan få från Hörsel-linjen samt hur man som medlem kan engagera sig i HRF.

Lokal kanslipersonal och distriktsrepresentanter gavs möjlighet att träffas ett antal gånger under året i syfte att utbyta inspiration, tips och råd samt arbetssätt.

Ett antal distrikt fick utbildning i mötesplattformarna Zoom och Teams och hur man planerar och genomför hörseltillgängliga digitala möten.

Instruktörsutbildning i samverkan med Sveriges Civilförsvarsförbund

Sveriges Civilförsvarsförbund genomförde i samverkan med HRF en instruktörs-utbildning för hörselskadade i hem- och krisberedskap i HRFs tillgängliga lokaler. HRF spred inbjudan till utbildningen i våra kanaler samt bidrog med hörselsmart kunskap inför och under arrangemanget. Sammanlagt 20 personer deltog i utbildningen.

Projekt "Digitalisering där vi hör till"

Allmänna Arvsfonden beviljade HRF medel på 3 173 616 kronor för projektet "Digitalisering där vi hör till". Projektet syftar till att testa, dokumentera och utveckla olika modeller för att skapa delaktighet för hörselskadade i digitala möten och hybridmöten. Utifrån slutsatserna kommer en fungerande modell presenteras genom utbildningar, självstudiepaket, studiecirkelmateriel med mera.

Myndigheten för delaktighet, Post- och Telestyrelsen, Ideell Arena, PRO Stockholm, ABF och UH är samarbetspartner i projektet och kommer sprida modellen i sina kanaler.

Valrörelse 2022

Under valrörelsen 2022 hade HRF två fokusområden: tillgänglighet och hörselvård.

Att kunna ta del av valdebatten är en förutsättning för demokrati och yttrandefrihet. Inför och under valrörelsen hade HRF därför fokus på att uppmärksamma vikten av textning, teleslingor med mera. Det gjorde vi under deviserna ”Svensk politik hörs för dåligt” och ”Hörselsmart valrörelse”.

Under våren fick föreningar och distrikt material och tips om olika sätt att lyfta HRFs krav på ”Hörselsmart valrörelse” lokalt. På en särskild kampanjwebb samlades fakta och argument, checklistor för valmöten och andra arrangemang, manual för autotextning och annan nyttig information riktad till partier, politiker, valarbetare, arrangörer och media. Föreningar kunde också beställa faktablad, knappen ”Svensk politik hörs för dåligt” och t-shirts med budskapet ”Tillsammans för en hörselsmart framtid”.

Förbundet tog fram en insändarmall om ”hörselsmart valrörelse”, som föreningar och distrikt kunde ladda ner och använda som underlag. Insändaren publicerades i ett 40-tal medier runt om i landet.

På sensommaren anordnade förbundet ett webinarium om att synas och höras i media i samband med valrörelsen. Trots att de var trångt om utrymmet i media i slutet av valrörelsen, lyckades flera föreningar och distrikt nå ut med nyheter om att ”Hörselskadade har svårt att följa valrörelsen” och ”Debatt måste vara tillgänglig för alla”.

Läs mer om HRFs påverkansarbete under valrörelsen, se avsnittet Textat, hörbart, demokratiskt.

HRF Talks

Under hösten spelade förbundet in ytterligare avsnitt av ”HRF Talks” – en serie korta videoföreläsningar med forskare, författare och andra spännande personer. Kunskap, inspiration och hörselsmarta idéer, från såväl experter som ”vanliga” hörselskadade med något att berätta.

Tre nya HRF Talks hade premiär hösten 2022: Susanna Skarrie, chefredaktör för Hem & Hyra: ”Halvdöv och lyhörd – en hörselskadad chefs betraktelser”, Patrik Spång, copywriter: ”Har hörselskadade superkrafter?” och Anders Fridberger, professor i neurovetenskap vid Linköpings universitet: ”Örats vågor fungerar inte som vi trott”.

Årets HRF Talks hade sammanlagt omkring 1 000 visningar. Både dessa och tidigare HRF Talks, från 2020 och framåt, finns på hrf.se och YouTube. Detta videobibliotek är särskilt populärt bland HRFs föreningar, som anordnar samtalsträffar med visning och diskussion kring ett eller flera HRF Talks.

Hörselveckan

Under Hörselveckan den 10–16 oktober, som genomförs för tionde året i rad, uppmärksammade HRF landets 1,5 miljoner hörselskadade och väckte opinion för ett hörselsmart samhälle.

Inför Hörselveckan genomfördes ett antal webinarier om att skapa synlighet i sociala medier och media som var mycket uppskattade. Det genomfördes även ett webinarium om medlemsvärvning och -vård. Dessutom nylanserades HRFs digitala hörseltest (se Hörseltestaren).

Hörselveckan inleddes med att SVTs "Fråga Doktorn" hade ett temaprogram om hörsel. Där medverkade Elina Mäki-Torkko, professor i medicinsk audiologi, som också chattade med tittarna. Programmet hade stort tittartryck och redaktionen meddelade att det kan bli fler program om hörsel längre fram.

Runt 40 HRF-föreningar genomförde 70-80 olika aktiviteter där de informerade om HRF och hörselskadades situation i samhället genom öppet hus, föreläsningar, informationsträffar, temadagar med mera. Som en följd av aktiviteterna välkomnades 286 nya medlemmar till HRF.

Ett föreläsningskoncept "Min hörselresa, mitt engagemang i HRF" togs fram för förbundsstyrelsens medverkan i arrangemang hos föreningar och distrikt under Hörselveckan. Konceptet var efterfrågat och förbundsstyrelsen deltog i sju träffar under Hörselveckan.

En rad föreningar och distrikt lyckades komma ut i lokala medier. Bland annat fick HRF Jämtland-Härjedalen rejält genomslag i både radio och tidningar med inslag, artiklar och reportage om sitt nya CI-nätverk.

I samband med Hörselveckan publicerades en artikelserie om hörselskadade i Svenska Dagbladet, som var mycket uppskattad. Veckan uppmärksammades dessutom i finskspråkiga radioprogram, bland annat P4 Norrbottens "Gränslöst" och Sveriges Radios Finska morgonprogram, där HRF-medlemmar medverkade och berättade.

Strategier för medlemsrekrytering

Under hösten 2022 påbörjades ett arbete med att ta fram en målgruppsanalys. Analysen ska ligga till grund för HRFs fortsatta rekryteringsarbete.

Vi började också planera för en ny insamlings- och medlemsrekryteringskampanj med syfte att höja kunskapen om hörselskador och synliggöra hörselskadade som ska genomföras under maj 2023 och några år framåt.

Engagemangsbidrag

Flera föreningar beviljades engagemangsbidrag i syfte att undersöka och testa nya metoder för medlemsvärvning och medlemsnytta. Intresset för engagemangsbidraget har ökat avsevärt under 2022 i jämförelse till pandemiåren 2020/2021. Under våren har bidraget delats ut till elva och under hösten till sex föreningar/distrikt kring idéer om CI-träffar för att nå nya medlemmar, informationssatsningar på 55+ boenden, forum för yrkesverksamma hörselskadade samt utbildningsdag i de prioriterade områdena och medlemsvärvning.

Deltagande i Seniormässa

HRF bjöds in av samarbetspartnern Lawly, som erbjuder digital funktion för testamenten, att medverka i deras monter på seniormässan 4-6 oktober. Under dessa dagar pratade vi med vår målgrupp om medlemskap, gåvor och testamenten.

Tidning om HRF

Den planerade tidningen om HRF påbörjades i slutet på 2022, men trycks och distribueras först 2023.

CRM-system

En projektutvärdering av implementeringen av det nya CRM-systemet (HRFs medlems- och givarregister) genomfördes av KPMG under tidsperioden december 2021-januari 2022. Projektutvärderingen gjordes enligt GETT-ramverket, där KPMG undersökte fem dimensioner, och 35 underliggande perspektiv som är kritiska vid implementation av CRM-system. KPMG gav också ett antal rekommendationer, i sin redovisning av utvärderingen som presenterades under våren. Som en följd av rekommendationerna gjordes en nulägesanalys där projektets leverans mot projektets målbild utvärderades och en GAP-analys gjordes. Dessutom identifierades CRM-systemets funktion och roll i verksamheten. Med detta som grund påbörjades ett arbete för att sätta en målbild och vägkarta framåt. Förvaltningen har inlett en agil arbetsmetodik ett nytt tvärfunktionellt arbetssätt som involverar fler i arbetet att utveckla systemet, implementera nya funktioner och lösa basfrågor.

Samarbetsprojekt med partners i Bolivia

HRFs samarbete med tre föreningar för och av hörselskadade i Cochabamba, Santa Cruz och La Paz, i Bolivia, gick in på det sista året i projektperioden, 2018-2022. Under året gjordes en projektansökan för perioden 2023-2027 där föreningarna stod för innehållet och HRFs projektpersonal tillsammans med en konsult stod för formatet. Detta gick sedan till HRF innan den skickades in till MyRight. Det kommande projektet har i likhet med dess föregångare målsättningar rörande att stärka hörselskadade att organisera sig för att öka jämlikhet och delaktighet för hörselskadade i Bolivia. Delmålen är inriktade på organisationsstärkning, påverkansarbete, stärka hörselskadade i sin identitet och informationsspridning om hörselskador och hörselskadades behov.

Projektåret

För att klara de budgetnedskränningar MyRight har behövt göra på grund av minskat stöd från ForumCiv avvecklades samtliga landkontor under våren. MyRights landkontor i Bolivia har varit ett viktigt stöd för HRF och våra samarbetspartners i Bolivia. Under året förde HRF dialog med MyRight om de negativa konsekvenser nedstängningen innebar och behovet av att stödet kan ges på annat sätt. Vid årets slut var det fortfarande oklart hur stödet skulle organiseras under kommande projektperiod.

I början av maj fick HRF och våra projektpartners besked om kraftiga nedskränningar i projektbudgeten som skulle börja gälla med omedelbar verkan. Nedskränkningarna var en direkt konsekvens av regeringens beslut att omfördela medel från biståndsbudgeten till flyktingmottagande med anledning av kriget i Ukraina. MyRight meddelade att samtliga projekt behövde genomgå en budgetrevidering med en minskning motsvarande 40 %, eventuellt kunde nedskränkningarna bli ännu större. I juni minskade regeringen avräkningarna på biståndet och det kom besked om att inga budgetnedskränningar behöver göras. Även om vi i slutändan kunde behålla alla projektmedel skapade detta förstås merarbete och oro inom projektet.

Under våren genomfördes den första utbildningen någonsin för skrivtolkar i Bolivia genom projektet med HRF. Nio bolivianska skrivtolkar fick en grundläggande utbildning i skrivtolkning för personer som är verksamma som skrivtolkar för våra partnerorganisationer. Utbildningen hölls av en utbildad svensk skrivtolk och medförde att deltagarna fick ökad kunskap om tolkrollen och metoder för ökad skrivhastighet. Satsningen har bidragit till ökad kvalitet av skrivtolkningen vilket medför ökad delaktighet och tillgänglighet i samband med partnerorganisationernas verksamhet.

En ny förening, APAHI, bildades i La Paz som en följd av motsättningar inom föreningen AHLF i La Paz. HRF avslutade samarbetet med AHLF och från augusti blev APAHI en samarbetspart i projektet.

Under slutet av året gjorde HRF en uppföljningsresa till Bolivia. Under resan besöktes de tre föreningarna ASHICRUZ, APAHI och ASHICO, där HRF fick se de olika verksamheterna på plats och träffa både medlemmar och styrelser. Det var den första projektresan under den här projektperioden då oroligheter i Bolivia och pandemin satt stopp för tidigare planerade resor. Därför var det viktigt att träffas för att stärka kontakten mellan organisationerna och för att få en bättre bild av hur det ser ut på plats och de förutsättningar HRFs partnerorganisationer har.

I slutrapporteringen av projektet 2018-2022 konstateras att även om hörselskador som sådana är fortsatt okända bland bolivianer i allmänhet så finns en större kännedom om dem bland beslutsfattare. Något som konstateras genom att hörselskadades föreningar i större utsträckning kontaktas av statliga myndigheter i slutet av projektperioden än i början.

Ett hållbart, hörselsmart arbetsliv

Utveckla information och rådgivning om hållbart, hörselsmart arbetsliv

En stor andel av landets hörselskadade arbetstagare saknar grundläggande information om sina möjligheter och rättigheter i arbetslivet. Under året utvecklade vi därför arbetslivsinformationen på horseslinjen.se. Det tillkom flera artiklar med fakta och råd, tips på resurser samt hörselsmarta strategier för ett hållbart, hörselsmart arbetsliv samt tips på olika på jobbet.

Stärka hörselskadades rätt till arbetshjälpmedel

HRF fick under början av året flera indikationer på att till följd av en dom i Kammarrätten i Sundsvall ökar antalet hörselskadade som får avslag på ansökan om arbetshjälpmedel hos Försäkringskassan, FK. Medlemmar hörde av sig både till Hörsellinjen och till HRF-kansliet.

Då FK måste följa de rättsliga utslag som finns, siktade HRF in sig på att påverka politiska beslutsfattare för att regelverket för arbetshjälpmedel ska förändras.

Under våren lyfte HRF frågan om arbetshjälpmedel för hörselskadade i samband med att den gemensamma arbetsgrupp kring arbetslivsfrågor som HRF är med i tillsammans med bland andra DHR, Funktionsrätt Sverige och SRF hade uppvaktningar av flera riksdagspartier.

När den nya regeringen var på plats skickade HRF omgående en skrivelse till arbetsmarknadsminister Johan Pehrson (L) och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M) där den uppkomna situationen beskrevs. Krav framfördes på att regeringen agerar, inte bara för att de försämringar som skedde 2018 ska rullas tillbaka utan för att hela den konstlade uppdelningen i ”behov för daglig livsföring” och ”behov i arbetslivet”, vilken ligger till grund för att hörselskadade nekas hjälpmedel, ska avskaffas. En arbetslinje värd namnet måste innebära att en hörselskadad som behöver hjälpmedel i sitt arbete också får det. HRF pekade också på att en lösning kan vara att Arbetsförmedlingen, AF, får ett samlat ansvar för arbetshjälpmedel, något som föreslagits av en statlig utredning. AF tillämpar inte FKs uppdelning i ”daglig livsföring” och ”behov i arbetet”.

I skrivelsen framfördes också önskemål om ett möte med socialförsäkringsministern, vilken i regeringen ansvarar för frågor som rör Försäkringskassan.

I samband med att den gemensamma arbetsgruppen för arbetslivsfrågor efter valet träffade Kansliet för hållbart arbetsliv, en del av regeringskansliet, lyfte HRF frågan om hörselskadades behov av arbetshjälpmedel och överlämnade skrivelsen också till dem.

I slutet på året sände Ekot i Sveriges Radio flera inslag om att det har blivit svårare för hörselskadade att få tillgång till arbetshjälpmedel och HRFs krav på ändrade regelverk. Bland annat medverkade en hörselskadad arbetstagare och HRF-medlem som nekats arbetshjälpmedel.

Socialförsäkringsministern medgav att det finns problem kring ansvarsfördelningen för arbetshjälpmedel och meddelade att en översyn nyligen påbörjats.

Funktionshindrörelsen krävde granskning av reformeringen av AF

Riksrevisionen bör granska hur reformeringen av Arbetsförmedlingen har genomförts. Det krävde HRF tillsammans med Funktionsrätt Sverige, DHR och SRF i en skrivelse till Riksrevisionen. Bakgrunden är att vi anser att omvandlingen skett utan att konsekvenserna för personer med funktionsnedsättning har beaktats.

Bland de konkreta aspekter som lyftes fram i skrivelsen märks bland annat att antalet specialister, däribland audionomer, har minskats med 40 procent, att det nu tar närmare ett år innan en person med funktionsnedsättning får den kodning som är en förutsättning för stöd och att det blivit betydligt svårare att ens komma i kontakt med AF. Trots att det är fråga om en av de största reformerna av en statlig myndighet i modern tid har förändringarna inte föregåtts av någon utredning och någon riskbedömning eller mer djupgående analys av konsekvenserna av reformeringen har inte gjorts

Riksrevisionen svarade på skrivelsen och betonat att granskningar inte kan initieras av enskilda eller organisationer, men att bakgrundsinformation av olika slag alltid är välkommet som underlag för eventuella beslut.

Stöd i arbetslivet för personer med funktionsnedsättning – en viktig valfråga

Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning är valrörelsens försvunna fråga. Det framförde HRF, Funktionsrätt Sverige och SRF i en debattartikel i Dagens Arena.

Drygt 900 000 personer på arbetsmarknaden har någon form av funktionsnedsättning samtidigt som en åldrande befolkning ger växande personalbrist i sjuk- och äldreomsorg. Ändå talar inget parti om nödvändiga åtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna få och behålla ett fotfäste på arbetsmarknaden. I artikeln lyftes flera konkreta förslag hur Arbetsförmedlingen ska kunna ge bättre stöd för personer med funktionsnedsättning. Vi vill också att begreppet "nedsatt arbetsförmåga" utmönstras ur arbetsmarknadspolitik, i enlighet med förslag från Arbetsförmedlingen.

Den kommande regeringen måste ta fram en nationell handlingsplan med åtgärder för att höja sysselsättningsgraden hos personer med funktionsnedsättning, var artikelns slutsats.

Tolktjänsten – påverkan efter tolktjänstutredningens betänkande

Den 15 mars presenterades betänkandet "Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet", SOU 2022:11, där HRF också hade en expert som deltog i arbetet. Förslagen i betänkandet innebär en rad förbättringar för tolktjänsten – inte minst inom arbetslivet. Även om de strukturella problemen med gränsdragningsproblem mellan olika huvudmän inte försvinner helt med utredningens förslag så innebär samtliga förslag i utredningen en förbättring för tolktjänsten och för användarna. Bland annat föreslås mer pengar och bättre möjligheter till tolktjänst i arbetslivet, en ny lag om tolktjänst som har ett tillgänglighets- och språkperspektiv snarare än ett patient- och sjukvårdsperspektiv, att en ny nationell funktion för samordning av tolktjänstfrågor ska inrättas och att Post- och telestyrelsen ska analysera behovet av obokad distanstolkningstjänst för skrivtolkning och tillhandahålla en sådan tjänst.

HRF besvarade remissen innan sommaren och skickade i juni ut vårt och SDRs remissvar till samtliga remissinstanser till betänkandet i syfte att inspirera och påverka andra remissinstansers svar.

Sju döv- och hörselorganisationer har haft ett gemensamt påverkansarbete för att få till en proposition på betänkandet och har tillsatt en samordningsgrupp med företrädare från SDR, FSDB och HRF.

Samordningsgruppen styrde upp en del politiska kontakter med ansvariga i socialutskottet och arbetsmarknadsutskottet. Förbundsordförandena från HRF, SDR och FSDB träffade i olika konstellationer företrädare för Kristdemokraterna, Moderaterna, Socialdemokraterna och Centerpartiet under juni månad. Efter valet följde vi upp med nya möten med politiker i socialutskottet och arbetsmarknadsutskottet för att påverka om tolktjänsten. Denna gång träffade HRF, SDR och FSDB politiker från partier som ingår i det nya regeringssamarbetet.

I debattartikeln "Vi har inte råd att förlora en enda minut till" på Altinget Debatt uppmanade vi den tillträdande regeringen att reformera tolktjänsten nu och skyndsamt ta fram en proposition utifrån tolktjänstutredningens förslag.

Hörselvård att lita på

Regional påverkan och dialog

Under året har HRF i dialog med distrikten arbetat för att stärka medlemmars och förtroendevaldas verktyg för påverkansarbete inom hörselvårdsområdet. HRF har arrangerat ett antal webinarier under temat "Hörselvård att lita på!". Under webinarierna gick vi igenom hörselvårdens organisation, statistik och HRF:s syn på en hörselvård att lita på och om hur medlemmar kan engagera sig i HRF-distriktens viktiga påverkansarbete.

Under hösten har HRF även arrangerat fördjupande webinarier med temat "Framtidsspaning och forskning inom hörselvården".

Distrikten uppmuntrades att lyfta hörselvårdsfrågorna i valet bland annat genom förslag på enkätfrågor att skicka till regionerna och workshops under förbundsmötena i februari och maj. Tillsammans följde vi också upp valresultatet och formeringen av det politiska styret i alla regioner. Utifrån detta bevakas förslag eller beslut om en ny inriktning för vården, förändrade avgifter eller annat som behöver bemötas för att hörselskadade att få en hörselvård att lita på.

I december inbjöds alla distrikt att delta i ett hörselvårdsseminarium i syfte att prata om nyheter inom hörselvården, presentera hörselvården i siffror och utbyta erfarenheter. 15 av HRFs distrikt deltog.

HRF har satt som mål att träffa hörselvården i alla regioner under kongressperioden. I november genomfördes den första dialogträffen då hörselvården i Västra Götaland besöktes av förbundet och HRFs distrikt i regionen.

Hårt kritiserat hörselvårdsystem i Stockholm avvecklas

Efter valet vann HRF en stor seger då det nya styret i Region Stockholm meddelade att de kommit överens om att avveckla Fritt val-systemet. HRF har försökt avskaffa "Fritt val" ända sedan det infördes i Stockholms län och Skåne 2011. Vårdsystemet har även dömts ut av Socialstyrelsen, Statens medicinsk-etiska råd, Hjälpmedelsutredningen och andra tunga instanser. Och enligt det Nationella kvalitetsregistret för hörselrehabilitering har Stockholm en av landets sämsta hörselrehabiliteringar.

Fakta och underlag om "En hörselvård att lita på"

HRF har samlat in statistik och fakta om hörselskadade och hörselskadades villkor bland annat genom insamling av statistik från alla regioner angående hörapparatutprovning. HRF har även inhämtat statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB) om bland annat antal och andel hörselskadade i landet. Statistiken har bearbetats, analyserats och därefter presenterats för och diskuterats med HRF:s distriktsrepresentanter.

Mer informationsstöd till personer med tinnitus

Många med tinnitus köper produkter och "behandlingar" utan vetenskapligt stöd, i sitt sökande efter lindring. Det finns en uppsjö av vilseledande marknadsföring och desinformation, vilket gör det svårt att avgöra vad som är effektivt eller ens ofarligt.

Under året ingick vi därför ett avtal med British Tinnitus Association (BTA) om att få översätta deras granskningar av olika tinnitusbehandlingar och publicera dem på HRF.se i början på 2023. Granskningarna utgår från befintliga vetenskapliga studier och beprövad erfarenhet.

Likvärdig hörselvård

Sveriges regioner har ett gemensamt system för kunskapsstyrning för en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. HRF har inom ramen detta deltagit i en nationell arbetsgrupp (NAG) för att utveckla kvaliteten i hörselvården. Vi visar på statistik, kunskap, patienterfarenheter och insikter, vilket svarar mot flera av våra syften; att bevaka hörselskadades intressen, sprida information och vara delaktiga i samhällsutvecklingen. Genom vår medverkan säkrar vi att hörselskadades rättigheter tillvaratas.

NAG för hörselnedsättning - audiologi har i uppdrag att göra en genomlysning av området samt ta fram kunskapsunderlag och nationellt kunskapsstöd för enhetlig diagnostik, behandling, rehabilitering och uppföljning av barn och vuxna med hörselnedsättning. Det övergripande målet för arbetsgruppen är en jämlik, tillgänglig, likvärdig, effektiv och kunskapsbaserad/ändamålsenlig vård.

Arbetsgruppen har deltagit i fem arbetsområden:

1. Ta fram kunskapsunderlag för enhetlig utredning och behandling av patienter som kan tänkas vara i behov av bilaterala cochleaimplantat (CI)
2. Hörselvård för barn – vad är lika och vad skiljer?
3. Vårdriktlinjer avseende remisskriterier vid utredning av asymmetrisk hörselnedsättning.
4. Reviderad metodhandbok
5. Vuxna med hörselsvårigheter

HRF har lämnat synpunkter inom alla arbetsgrupper med fokus på grupperna för barn, CI och vuxna med hörselsvårigheter. Inom arbetet med "Vuxna med hörselsvårigheter" har en kartläggning genomförts som visar på stora ojämlikheter av innehållet och skillnader i krav på innehållet i hörselrehabilitering av vuxna med hörselnedsättning. Gruppen har föreslagit att ett kunskapsstöd ska tas fram som kan leda till att hörselrehabiliteringen i Sverige blir mer jämlik. Arbetsgruppen för grav hörselnedsättning har arbetat fram ett förslag till vårdförlopp för grav hörselnedsättning, "Personcentrat och sammanhållet vårdförlopp grav hörselnedsättning", se nedan.

Personcentrat och sammanhållet vårdförlopp grav hörselnedsättning

Staten och SKR har tecknat en överenskommelse om att ta fram personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp för ett antal sjukdomsområden. Den 3 juni antogs vårdförloppet för personer med grav hörselnedsättning "Personcentrat och sammanhållet vårdförlopp – grav hörselnedsättning" av styrgruppen för Nationellt system för kunskapsstyrning av vården. Nu ska detta implementeras i regionerna.

Vårdförloppet innebär bland annat:

- Att målgruppen för grav hörselnedsättning blir större då gränsen sänks från 70 dB till 65 dB. Det är samma riktlinje som WHO använder.
- Att vården regelbundet ska kalla patienterna till vården. Rekommendationen är vartannat år.
- Att patienter med grav hörselnedsättning får information om CI och vid behov även erhåller CI.

Detta är en stor framgång för HRF, som varit med i arbetsgruppen som arbetat fram vårdförloppet. HRF har fått mycket gehör för de synpunkter som vi lyft fram och som sedan hamnat i dokumentet. Personer med grav hörselnedsättning kan förväntas få bättre vård om det nya vårdförloppet implementeras i regionerna.

Hörselvård i rimlig tid

HRF har under året uppmärksammat de långa köerna till hörselvården i samband med valet och i direktkontakter med hörselvården i de olika distrikten. Väntetiderna är långa, upp till 18 månader i flera regioner. Svårigheter att rekrytera audionomer nämns ofta som den grundläggande orsaken till långa väntetider.

Krav på behörig personal vid hörapparatutprovning

Hörselvården ska följa den europeiska standarden ”Tjänster vid utprovning av hörapparater”, (SIS 2010). Standarden definierar bland annat kraven på utbildning, lokaler, utrustning och mätmetoder.

Audionombristen lyfts som ett stort problem i alla regioner. De nyutexaminerade audionomerna räcker inte till för att fylla upp de vakanser som uppstår i landet på grund av pensionsavgångar och karriärbyten. Söktrycket till audionomutbildningarna i landet och genomströmningen av studenter är tyvärr för låg. Audionomyrket behöver bli mer attraktivt och locka fler kvalificerat sökande.

I december nåddes HRF av oroande besked om en risk för att audionomutbildningen i Lund skulle pausa intaget inför hösten 2023, på grund av lågt söktryck. HRF tog kontakter med bland annat regionpolitiker och skrev en skrivelse till Grundutbildningsnämnden, Medicinska fakulteten vid Lunds universitet om den stora bristen på audionomer och underströk vikten av att fler audionomer utbildas. Beslutet sköts upp och Lunds universitet ska samarbeta med Skånes universitetssjukhus och Region Skåne och ha en gemensam informationskampanj i syfte att synliggöra audionomyrket och få upp intresset för audionomutbildningen.

Samhällsfinansierad vård och avgifter

I dag är hörselvården i landet minst sagt ojämlig, med stora skillnader från region till region. Olika avgifter, olika väntetider, olika regelverk. En del får betala flera tusen för en hörapparat, andra bara besöksavgiften. Detta har HRF pekat på i många år och ställt krav på en jämlik hörselvård i hela landet.

Under året beslutade regeringen att ta fasta på HRFs krav och ge Socialstyrelsen i uppdrag att analysera förutsättningarna för nationella riktlinjer för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel. I analysen ska Socialstyrelsen även redovisa för- och nackdelar med nationella riktlinjer på området. Socialstyrelsen har tidigare tagit fram statistik som visar att det finns skillnader över landet, mellan olika regioner och kommuner, både vad gäller avgifter och utbud av hjälpmedel. Socialstyrelsen ska lämna en redovisning av uppdraget senast 12 februari 2023.

En kartläggning av hörselvårdsavgifter 2022 och uppdatering av regler för hörselvård i de olika regionerna har genomförts och publicerats.

I november föreslog regionstyrelsen i Västmanland en chockhöjning av utprovningsavgiften. Med stöd av förbundet vann HRF-distriktet i Västmanland en viktig delseger genom att höjningen stoppades och förslaget återremitterades. Detta tack vare flera insatser, bland annat att skriva till regionfullmäktige och gå ut i lokala medier med hård kritik mot förslaget.

Menièrenätverk

Under året har menièrenätverket arrangerat ett välbesökt webinarium: "Vill du lära dig mer om Menières sjukdom och rehabilitering?" med föreläsarna Helge Rask-Andersen om forskningsläget och Ylva Dahlin Redfors om rehabilitering. Deltagarna fick också veta mer om hur HRF arbetar lokalt och regionalt med nätverk för personer med Menière. Webbinariet följs upp med digitala träffar som inbjuder till samtal i början av 2023.

Utbildning i Hörselkunskap

HRF har för andra året i rad planerat och genomfört en utbildning i hörselkunskap som vänder sig till personal som möter hörselskadade i sitt arbete och i synnerhet till hörselinstruktörer, vilket är en yrkesgrupp som ger individstöd till hörselskadade på kommunal nivå.

Ökad kunskap om hörselskadades behov och förutsättningar inom vård och omsorgsverksamhet är av stor vikt eftersom antalet hörselskadade är hög inom dessa verksamheter. HRFs utbildning bidrar till ökad hörselkunskap bland personal, vilket har nyttoeffekter på såväl individ som samhällsnivå.

14 deltagare har genomfört utbildningen som omfattar tre obligatoriska utbildningsträffar samt hemarbetsuppgifter vilket totalt motsvarar ca fyra veckors studier. Under utbildningen fick deltagarna ökad kunskap om bland annat örats funktion, olika hörselskador, metoder och anpassningar som underlättar kommunikation, hörhjälpmedel samt skötsel av hörapparater.

Ett nytt inslag under årets utbildning var en uppföljningsträff under en dag som avslutade utbildningen i syfte att skapa ett kunskaps och erfarenhetsutbyte mellan deltagare samt redovisning av hemarbetsuppgifter. Uppföljningsträffen var ett utvecklingsområde som vi identifierade i samband med pilotutbildningen och träffen var uppskattat av deltagarna.

Utbildningen som helhet har varit väldigt uppskattad och fått ett mycket gott omdöme av deltagare i utvärderingar.

En hörselsmart äldreomsorg

Före sommaren lämnade en statlig utredning förslag till en ny äldreomsorgslagstiftning, vilken ska komplettera socialtjänstlagstiftningen. Både under utredningens gång och i remissvar har HRF lyft fram vikten av att hörselskadade behov tillgodoses inom ramen för en äldreomsorgslagstiftning och tydliggjort viktiga förutsättningar för att skapa en god äldreomsorg för hörselskadade.

Textat, hörbart, demokratiskt

Val 2022: Svensk politik hörs för dåligt

Var femte väljare har en hörselnedsättning. Textning, god hörbarhet och annan hörseltillgänglighet är därför en förutsättning för verklig demokrati. Men även i 2022 års valrörelse var bristerna många och HRF kunde än en gång konstatera att "Svensk politik hörs för dåligt".

Inför valrörelsen ställde HRF krav på en tillgänglig, "hörselsmart valrörelse". Vi spred checklistor och praktiska råd för tillgängliga valmöten via faktablad och en särskild valwebb: hrf.se/val2022.

Inför Almedalsveckan skickade HRF brev till omkring 1 200 deltagande arrangörer, med uppmaning att säkerställa tillgängligheten för hörselskadade. Vi tipsade om HRFs checklistor och erbjöd också rådgivning om praktiska lösningar.

Mejlet ledde till att fler arrangörer ordnade teleslingor, men tillgängligheten under Almedalsveckan 2022 var ändå under all kritik. Bara en tredjedel av de 2 000 mötesarrangemangen hade teleslinga, vilket var betydligt sämre än 2019, då över hälften hade teleslinga. Bara 5 procent av de cirka 600 webbsändningarna hade textning.

HRF uppmärksammade den bristande tillgängligheten i en debattartikel i News 55: "En av fem väljare stängs ute från Almedalsveckan". Kritiken lyftes också av HRFs förbundsordförande Mattias Lundekvam i en intervju med SVT Nyhetstecken.

Under Almedalsveckan 2022 kunde skrivtolkningen av partiledartalen för första gången laddas ner till mobilen med hjälp av en QR-kod. Detta var en framgång för HRF, som sedan länge krävt att alla i Almedalsparken ska kunna ta del av skrivtolkningen.

Tidigare visades skrivtolkning endast på en liten skärm framför scenen, som bara kunde ses av ett fåtal, längst fram.

Det var självklart för SVT att direkttexta sina valdebatter och valvakan 2022, tack vare HRFs mångåriga påverkansarbete. Även TV4 har ökat textningen efter HRFs aktiva påverkansarbete där vi bland annat drivit att all textning som de producerar ska kunna levereras i alla deras plattformar. Det har länge varit ett tekniskt problem att se direkttextade program i TV4 Play. Men den 5 september meddelade TV4 att de löst de tekniska problemen och att deras sändningar som var direkttextade i linjär TV också

kunde ses textade i TV4 Play. Det betyder bland annat att deras partiledarutfrågningar, partiledardebatten och valvakan kunde ses med text i TV4 Play.

Aftonbladet och Expressen anordnade också direktsända valdebatter, och de hade inte textat debatterna i tidigare valrörelser. HRF hade därför flera kontakter med dessa mediehus inför valrörelsen. Det gav blandat resultat: Expressen valde att texta sin partiledardebatt, både direkt och i efterhand, medan Aftonbladet beslutade att endast texta i efterhand – och först ett dygn efter webbsändningen.

HRF skrev till samtliga partier och uppmärksammade dem på att var femte väljare skulle stängas ute från Aftonbladets valdebatt. Vi uppmanade dem att ställa krav på att alla debatter ska vara textade – och inte bara i efterhand, utan när de sänds.

Kristdemokraterna markerade mot att Aftonbladets debatt inte textades och kommenterade detta både till HRF och i sociala medier. Övriga partier reagerade inte på HRFs uppmaningar.

Texter på SVTs webb en tillgänglighetsfråga

Den 10 juni medverkade HRF på en public servicedialog på kulturdepartementet. Mattias Lundekvam, förbundsordförande, pratade om vikten av ett tillgängligt public service såväl i SVT, UR som i SR. Dialogen var ett viktigt forum för inriktningen för framtidens uppdrag för public service. En utredning ska tillsättas under hösten där sändningstillstånden för 2026-2033 ska ritas upp.

Branschorganisationen Tidningsutgivarna, TU, gjorde ett skarpt utspel om att framförallt SVTs texter på nyhetsplats utgjorde ett starkt hot mot lokalpressen. De menar att mängden text på nyhetsplats konkurrerar ut lokala tidningars möjligheter att verka. TU har även fört upp detta på debattplats i SvD.

SVT har ett särskilt uppdrag att bedriva verksamhet i allmänhetens tjänst. De ska nå hela befolkningen och får en viktig funktion för demokratin och yttrandefriheten. Att SVT och public service finns i flera tillgängliga i flera format är avgörande för att människor med olika funktionsnedsättningar ska kunna ta del av nyheter och annan information. Tillgänglighetskraven på annan media är betydligt lägre än på SVT som har ett särskilt avtal med regeringen om att deras sändningar ska vara tillgängliga.

HRF skrev därför tillsammans med Funktionsrätt Sverige till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S) och påtalade vikten av att inte inskränka möjligheten till texter på nyhetsplats då de fyller en viktig funktion för yttrandefrihet och demokrati. Senare under hösten har HRF tillsammans med Funktionsrätt Sverige och Synskadades Riksförbund tillskrivit den nya kulturministern Parisa Liljestränd (M) i samma fråga. Vi har även särskilt tillskrivit kulturdepartementet inför skrivande av direktiv för den utredning som ska dra upp riktlinjerna för sändningstillstånden för public service 2026-2033.

Grundlagen ändrades för att stärka tillgänglighetskraven för tv

Den 16 november röstade riksdagen om att anta förändringar i yttrandefrihetsgrundlagen som innebär möjlighet att förbättra tillgängligheten i tv. För att göra förändringar i grundlagen krävs två beslut med ett riksdagsval emellan. Det här var

riksdagens andra och fastställande beslut av förändringarna. Förändringen innebär att det nu är möjligt att ställa lagkrav på vidaresändningsplikten av tillgänglighetstjänster, som textning, tolkning och uppläst text eller motsvarande tjänster som gör program tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Myndigheten för press, radio och tv, MPRT, fick under sommaren ett uppdrag att lägga nödvändiga författningsförslag om bland annat vidaresändningsplikten kan tydliggöras i lag eller författning. Myndigheten för press, radio och tv ska senast den 30 juni 2023 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till regeringskansliet. HRF har i ett första skede lämnat synpunkter genom att svara på en enkät om vidaresändningsplikten. Vi har bland annat sagt att krav på vidaresändningsplikt bör ställas i lag så snart som möjligt.

Grundlagsändringarna träder i kraft 1 januari 2023. Eventuell ny lag med krav om vidaresändningsplikt kan röstas igenom i riksdagen tidigast under hösten 2023.

Test med Tydligare tal i Sverige Radio, SR

HRF har haft en löpande dialog med Sveriges Radio om att skapa en liknande funktion som SVT har på SVT Play med ”Tydligare tal” – en tillgänglighetstjänst som sänker bakgrundsljudet och framhäver talet och därmed ökar hörbarheten. Under våren ordnade HRF en liten fokusgrupp med en handfull HRFare som bistod SR med att testa demoversioner av ljudfiler med Tydligare tal. Försöket slog väl ut och SR har tagit med sig frågan och skapat ett större projekt för att utveckla Tydligare tal med automatiserade processer för att åstadkomma tjänsten. Förhoppningsvis får vi se resultat av arbetet nästa år.

HRF har också lyft behovet av textad radio i dialogmöte med SR. Textad radio kan åstadkommas framför allt i digitalradio och produceras antingen manuellt eller med stöd av autotextning.

Telia har text i sina boxar efter påverkan från HRF

Det kom under hösten in flera klagomål till HRF och Hörsellinjen från kunder som använder Telias relativt nya ”tv- och streamingboxar” för att titta på tv. Boxarna saknar möjlighet till att ta fram text-tv, det vill säga möjligheten att ta fram nyheter på text-tv eller ta fram undertexter via sidan 199. Boxarna saknar också stöd för att ta fram undertexter på något annat sätt.

HRF hade kontakt med Myndigheten för press, radio och tv, MPRT, samt många kontakter med Telia som slutligen backade och rättade till problemen, men först under november månad. Bolaget erkände att de gjort fel och att kunderna kunde erhålla prisavdrag på grund av fel i bolagets tjänst.

HRF hade en liknande dispyt med Boxer för några år sedan när bolaget agerade efter påtryckning från HRF. I dagsläget saknas muskler för MPRT att sätta press på bolagen eftersom det saknas skarpa lagkrav på operatörerna att texten ska komma fram till slutanvändarna/tv-tittarna. De krav som ställs i tillgänglighetsdirektivet väntas lösa den här typen av problem när lagstiftningen träder i kraft i juni 2025.

Genomförandet av tillgänglighetsdirektivet

Den 26 augusti kom en lagrådsremiss på tillgänglighetsdirektivet från regeringen, ett par månader försenat. Den allmänna uppfattningen av regeringens lagrådsremiss är att ambitionen är låg och att Sverige inte gör några extra åtaganden än det som direktivet absolut kräver. Genomförandet av tillgänglighetskraven sker så sent som möjligt och regeringen är heller inte överens med HRF om den principiellt viktiga frågan om nödkommunikation och förhandsregistrering av SMS112.

Glädjande nog har regeringen gått på HRFs linje vid val av begreppet ”oproportionerligt stor börda” istället för utredningens ”oskäligt betungande” som lätt blandas ihop med skälighetsbedömning i diskrimineringslagen. Regeringen skriver: ”Med direktivets uttryck oproportionerlig börda framgår det i stället tydligt att en proportionalitetsbedömning ska göras när den eventuella bördan bedöms, dvs. man ska väga kostnader för tillgänglighetsanpassningen mot fördelarna för såväl den ekonomiska aktören som för personer med funktionsnedsättning.”

Tillgänglighetsdirektivet kommer vara en stor draghjälp i arbetet för att öka tillgängligheten vad gäller textning av rörlig bild eftersom den nya lagen kommer omfatta många privata webbplatser och appar. Propositionen har efter regeringsskiftet dröjt och förväntas komma under våren 2023.

Föreskrifter om nödkommunikation

Post- och telestyrelsen (PTS) tar fram nya föreskrifter om nödkommunikation utifrån EU-direktivet om införandet av en kodex för elektronisk kommunikation. I EU-direktivet och i förslaget till föreskrifter ställs krav på återuppringning av den som kontaktat SOS Alarm om till exempel samtalet bryts. Detta är inte möjligt att göra idag om man ringer med samtalsförmedlande tjänster som till exempel Texttelefoni.se.

I HRFs remissvar uppmanade vi regeringen att slopa kravet på att hörselskadade måste registrera sig i förväg för tjänsten SMS 112 och att det ska vara möjligt att kontakta alarmeringscentralen med totalkonversation framgent, det vill säga att man ska kunna kommunicera med video, tal eller text direkt till SOS Alarm. I remissvaret har vi betonat att det saknas konsekvensanalyser om de krav som ställs på bland annat totalkonversation i tillgänglighetsdirektivet som ska införlivas i svensk lag 2025.

Standardisering

Inför införlivandet av tillgänglighetsdirektivet i svensk lag 28 juni 2025 kommer det att kopplas sex olika harmoniserade standarder som ska tydliggöra kraven i den nya lagstiftningen. Det är tre nya standarder och tre befintliga som ska revideras.

De tre nya standarderna är:

1. Tillgängligheten för icke IKT-relaterad information om produkter
2. Tillgängligheten för stödtjänster gällande produkter och tjänster (helpdesks, callcenter, teknisk support etc.)
3. Tillgänglighet som rör nödkommunikation och besvarande av nödkommunikationer (PSAPs, public safety answering point, inklusive det europeiska nödnumret 112).

De övriga tre finns redan, men föreslås revideras för att säkerställa harmoniseringen.

4. SS-EN 301549 Tillgänglighetskrav för IKT-produkter och IKT-tjänster (som är harmoniserad mot webbtillgänglighetsdirektivet)
5. SS-EN 17210 Tillgänglighet och användbarhet i byggd miljö - Funktionskrav
6. SS-EN 17161 Universell utformning – Tillgänglighet genom universell utformning för produkter, varor och tjänster – Utvidgar spektrumet användare

Under året har HRF medverkat i SIS/TK 536 – samordningsgrupp för tillgänglighet. Mot slutet av året återtog vi vårt engagemang i den tekniska kommitté som arbetar med Tillgänglighet och användbarhet i byggd miljö, TK 453 som kommer att hålla i revideringen av den femte standarden ovan: SS-EN 17210

Chatt på 1177

HRF har under våren haft flera kontakter med Inera som arbetar med utveckling av e-tjänster för bland annat 1177 Vårdguiden. För att effektivisera vården kommer regionerna att erbjudas en ny automatiserad tjänst för symptombedömning – som ett komplement till 1177 Vårdguiden på telefon. Tjänsten innebär att man som invånare besvarar ett antal frågor om sina symptom för att sedan bli hänvisad till antingen egenvård eller digitalt vårdmöte i chatt eller videosamtal med sjukvårdspersonal. Man behöver vara inloggad på 1177 för att använda tjänsten. Tjänsten har upphandlats och ligger för överprövning. Prognosen är att den kan komma igång i början av 2023 i minst tio regioner.

Det finns också regioner som redan idag har liknande e-tjänster, till exempel Norrbotten och Gävleborg. Det finns även flera digitala vårdbolag som har liknande tjänster för sina digitala vårdmöten som Kry, Doktor24 med flera.

Den kommande e-tjänsten väntas leda till ökad tillgänglighet för hörselskadade, men den blir troligen inte helt likvärdig med en kontakt med 1177 på telefon.

Tydligare tal i SVT Play

HRF gavs möjlighet att ge input till SVT i deras arbete med att förbättra hörbarheten ytterligare i deras tillgänglighetstjänst Tydligare tal som finns på SVT Play. En liten testpanel med fem HRFare från olika delar av Sverige har varit involverade i arbetet och ett möte med SVT genomfördes 12 oktober.

Textning av information och nyheter om Ukraina-kriget

Den 24 februari, när kriget i Ukraina bröt ut, var vårt behov av information nära nog omätligt. Nyhetsredaktionerna började genast rapportera om händelseutvecklingen, och sände direkt, timme efter timme, dag efter dag.

SVT textade i princip allt redan dag ett. Men inte TV4, Aftonbladet och Expressen. Efter påstötningar från HRF började även TV4 texta sina extrasändningar.

Även Försvarsmakten hade missat att viktig information till allmänheten måste vara tillgänglig även för hörselskadade. Efter påstötningar från HRF började myndigheten direkttexta och teckenspråkstolka sina veckovisa pressträffar på webben.

Projekt: Alla kan texta

Utvecklingen av textningsmetoder går snabbt. Under de senaste åren har vi sett något av en textningsrevolution, tack vare AI-teknologi. Nu finns helt nya möjligheter att automatiskt omvandla tal till text. Sådan autotextning kan innehålla en del fel, men verktygen blir allt ”smartare” ju mer de används. Kvaliteten på svensk autotextning blir därför snabbt bättre.

Trots detta finns det en spridd missuppfattning om att textning är dyrt, svårt och tidskrävande. Det saknas också praktisk kunskap om hur det går till att ordna text.

Därför har HRF i samarbete med Funka tagit initiativ till det tvååriga projektet ”Alla kan texta!”, som fått drygt 4,1 miljoner kronor från Allmänna arvsfonden. Projektet pågår från maj 2022 till april 2024. Syftet med projektet är att visa, demonstrera och uppmuntra olika verksamheter att upptäcka enkelheten och fördelarna med autotextning. Målet är att göra autotextning till något av en folkrörelse i det offentliga Sverige, i samarbete med en rad kommuner, regioner, myndigheter, företag och andra aktörer.

Under året har HRF rekryterat flera statliga myndigheter med särskilt ansvar för funktionshinderpolitiken samt andra organisationer som kommer att delta i en textningsaktion där deltagande organisationer autotextar så många av sina möten, webinarier och direktsändningar som möjligt.

För att testa hur autotextning fungerar i olika situationer och med olika talare kommer projektet att spela in kortfilmer med ”skådespelare” med olika dialekter, brytning och otydligt tal. 125 testpersoner har rekryterats till en testpanel som vid två tillfällen ska testa kvalitén på autotextningen i dessa kortfilmer.

Den 11 november genomfördes ett stort online-event om autotextning som riktade sig till aktörer inom offentlig sektor. Efter en inledning av förbundsordförande Mattias Lundekvam, som bland annat pratade om fördelar med autotextning ur ett användarperspektiv, och Susanna Laurin, Funka som berättade om kommande projektaktiviteter följde en paneldiskussion. Övriga deltagare i panelen var Maria Westin, Svensk Medietext, Stina Biersjö Microsoft, Hanna Jämtin Riksdagsförvaltningen samt Johan Eslander på Expressen. 645 personer hade registrerat sig till eventet och ungefär hälften deltog under livesändningen.

En projektwebb är framtagen, www.allakantexta.se. På projektwebben lägger vi vartefter projektet framskrider bland annat upp texter, film, information, instruktioner och utbildningar. På projektwebben finns även den länk där aktörer kan göra sin intresseanmälan.

Forskning och utveckling

Stöd till hörsselforskning genom Hörsselforskningsfonden

HRF gav under året över 1,7 miljoner till hörsselforskningen i Sverige via Hörsselforskningsfonden. Sex forskningsprojekt med olika inriktning inom beteendevetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning har fått stöd från fonden. Det handlade om forskning om att hitta orsaker till hörselnedsättning för barn, om mitokondriella sjukdomar som

påverka hörseln, hur föräldrar upplever genetiska undersökningar för att upptäcka hörselnedsättning hos små barn, om omedveten inläring av ljudlokalisering, om att förutsäga behandling med genterapi och om att minska störning vid benledd hjärnstamsaudiometri.

Hörsellinjen

Rådgivningstjänsten Hörsellinjen är en viktig del av HRFs arbete med att sprida hörselskadekunskap i samhället och stärka hörselskadade med fakta och råd om möjligheter och rättigheter. På horsellinjen.se samlar HRF fakta och råd om hörselvård, hörselskador, hjälpmedel, tillgänglighet, utbildning, arbetsliv med mera. Hörsellinjen ger också rådgivning via telefon och e-post, där HRFs hörselrådgivare ger fakta, råd och stöd till såväl hörselskadade och närstående som företag, kommuner, vårdgivare, myndigheter, fack och andra organisationer. Våra professionella hörselrådgivare har alla egen erfarenhet av att leva med en hörselskada. De följer utvecklingen inom hörselområdet, i nära samarbete med HRFs sakkunniga ombudsmän, för att kunna ge aktuell vägledning om de olika resurser och möjligheter som finns för hörselskadade. Hörselrådgivarna har tystnadsplikt och den som kontaktar Hörsellinjen kan välja att vara anonym. I Hörsellinjens kontakter med allmänheten får vi en bred, aktuell bild av de problem, möjligheter och frågeställningar som hörselskadade möter runt om i landet. Under 2022 hade Hörsellinjen över 2500 kontakter sammanlagt.

Under 2022 skickade vi 22 ärenden gällande socialförsäkringsfrågor till juridisk konsult. Vid årsskiftet 2022-2023 avslutade den juridiske konsulten sitt uppdrag då hade denne sedan starten gett stöd i sammanlagt 352 ärenden.

Vår demokrati

Förbundsmöten

Förbundsmötet är ett rådgivande organ med representanter från HRFs 22 distrikt som under året samlades tre gånger.

Första tillfället genomfördes digitalt. För att starta upp kongressperioden gjordes en fördjupning inom de prioriterade områdena i mindre diskussionsgrupper. Som upptakt inför valrörelsen hölls workshops. Andra tillfället genomfördes i Stockholm i anslutning till HRFs 101-årsfirande. Förutom att gå igenom HRFs årsredovisning och verksamhetsberättelse för 2021, gjordes en fördjupning av arbetet i valrörelsen och vad HRF vill. Tredje tillfället genomfördes på HRFs förbundskansli. Förbundsstyrelsen presenterade sitt förslag till verksamhetsplan 2023, det hölls inspirationsföredrag och man följde upp valresultatet och hur det påverkar på HRFs frågor.

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen, som är HRFs högsta beslutande organ mellan kongresserna, består av förbundsordförande Mattias Lundekvam, vice förbundsordförande Eva Blomquist, vice förbundsordförande Ulf Olsson, förbundskassör Jonas Sahlberg samt ledamöterna Agneta Österman Lindquist, Eivor Johansson, Marie-Louise Andersson, Stig-Axel

Nilsson, Sune Wadenheim, Susanna Ahlström och Susanne Mattes Gärtner. Adjungerad till förbundsstyrelsen var representant för Unga Hörselskadade (UH).

Förbundsstyrelsen höll sju protokollförda sammanträden, varav fem ordinarie sammanträden genomfördes på förbundskansliet och ett ordinarie sammanträde samt ett extra sammanträde genomfördes på distans. Därutöver fattades också fyra per capsulam-beslut.

Valberedning och revision

Valberedningen består av Jan Lamby (sammankallande), Marianne Morin, Veronica Hylén, Agne Fröjd och Lena Ekbring Rindsäter samt ersättare: Tommy Olausson och Sven Fernlund Skagerud. De har haft två egna möten under året och har även deltagit på förbundsmötena.

KPMG är auktoriserade revisorer för HRF. Lena Thorén och Rolf Zetterström är förbundets förtroendevalda revisorer, ersättare är Tage Carlsson. Utöver sedvanligt revisionsarbete har förbundets förtroendevalda revisorer varit delaktiga kring aktuella frågor som berör föreningar och distrikt.

Internationellt samarbete

HRF är en drivande kraft inom funktionshinderrörelsen och har ett gott samarbete med andra hörselskadeorganisationer, även internationellt. Dessa samarbeten gör oss starkare när vi driver frågor som rör rättigheter och möjligheter för personer med funktionsnedsättning i allmänhet och hörselskadade i synnerhet.

IFHOH och EFHOH

HRF är medlem i European Federation of Hard of Hearing People (EFHOH) och International Federation of Hard of Hearing People (IFHOH).

I september genomfördes IFHOHs BGM (biennial general meeting) och världskongress i Budapest, Ungern där HRF representerades av Alf Lindberg. I samband med kongressen antogs uttalandet "Auracast – New Bluetooth Technology: Implications for Hard of Hearing Persons" där IFHOH välkomnade Auracast, en ny blåtandsteknik, men att de globalt använda och beprövade systemen såsom FM, IR och teleslingor måste vara fortsatt tillgängliga tills den nya tekniken är tillräckligt utvecklad och stabil. IFHOH uppmanade också tillverkare att fortsätta integrera telespolar i hörapparater och cochlea implantat.

EFHOH hade sitt årsmöte digitalt den 20 maj där Mattias Lundekvam, förbundsordförande och Eva Blomquist, vice förbundsordförande deltog från HRF. Alf Lindberg omvaldes till ledamot i EFHOHs styrelse, nominerad av HRF.

NHS

HRF är även aktiva i Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté (NHS) som har haft tre möten under året. Ledarmöte i Danmark i april, årsmöte med temadag i september i Helsingfors, Finland samt kanslichefsmöte digitalt i december. Vid årsmötet i september blev Sverige nytt ordförandeland i NHS. HRFs vice förbundsordförande Ulf Olsson tog över ordförandeklubban efter Morten Buan, ordförande i norska HLF. I två år framåt ska HRF vara drivande för samarbete och utveckling, goda grannar emellan.

Tidningen Auris

HRFs medlemstidning Auris kom ut med sex nummer under 2022 – tre på våren och tre på hösten.

Dagarna före varje nummer fick medlemmar och andra intresserade ett digitalt nyhetsbrev, med länkar till utvalda artiklar på auris.nu. I juni och oktober utkom extra nyhetsbrev, med artiklar som ännu inte publicerats i papperstidningen.

Under året speglade Auris hörselskadades situation i Sverige samt rapporterade om ny forskning, tekniska nyheter, HRFs verksamhet runt om i landet och olika samhälls-politiska frågor – bland annat hur kriget i Ukraina påverkar hörselskadade, planerna på att avskaffa Fritt val-systemet i Region Stockholm och hur HRF i Västmanland lyckades stoppa chockhöjning av utprovningsavgiften.

Skådespelaren Jimmy Uller, kommunpolitikern Charlotte Engblom och fotbollsspelaren Kevin Holmén var några av de hörselskadade personligheter som porträtterades under året. Bland medverkande krönikörer märktes bland andra ekonomiprofessorn Micael Dahlen, sångerskan Idde Schultz och journalisten Maja Aase.

Antalet besökare på webbplatsen auris.nu fortsatte att öka under 2022. Vi hade drygt 60 000 unika sidvisningar, vilket innebär en ökning med 32 procent jämfört med föregående år.

Auris annonsförsäljning blev bättre än förväntat under 2022, bland annat tack vare erbjudanden om annonsering i Auris digitala nyhetsbrev.

Kommunikation

HRFs webbplatser

HRF har i huvudsak tre webbplatser: hrf.se – inklusive intranätet HörNet, två webb-butiker och 132 lokala webbplatser – samt horsellinjen.se och auris.nu.

I mars lanserades nya hrf.se, med en uppgradering av den tekniska plattformen, som bland annat ger ökad driftsäkerhet och bättre funktionalitet. Samtidigt fick webbplatsen en ansiktslyftning, med uppdaterat utseende, ny navigation och delvis ny struktur.

Under 2022 hade hrf.se över 620 000 unika sidvisningar, vilket innebär en ökning på 13 procent jämfört med föregående år. Årets toppnotering var 5 000 sidvisningar, på Hörselveckans första dag, den 10 oktober.

HRFs faktawebb horsellinjen.se hade drygt 350 000 unika sidvisningar, vilket innebar en minskning på 17 procent.

I september flyttades HRFs digitala hörseltest till samma plattform och domän som hrf.se, men med samma webbadress som tidigare: horseltestaren.se. Samtidigt uppdaterades sajten utseende (se Hörseltestaren).

Nyhetsbrev

Under året skickade HRF ut en rad nyhetsbrev till olika målgrupper:

Nyheter från HRF.se kom ut 33 gånger under 2022. Nyhetsbrevet, som listar de senaste artiklarna på HRF.se/nyheter, gick ut till omkring 17 000 mottagare, framför allt medlemmar och givare, men även personer inom hörselvården, myndigheter, politiker, företag och andra som har listat sig som prenumeranter på nyhetsbrevet.

HRF-nytt kom ut med 13 digitala nyhetsbrev och två postala. HRF-nytt går ut till förtroendevalda inom alla delar av organisationen, med information, inbjudningar och tips från förbundet. All information i HRF-nytt samt fördjupningar och olika underlag finns på hrf.se samt HRFs intranät, HörNet.

Nyhetsbrevet *Auris* kom ut åtta gånger och skickades till medlemmar och givare som HRF har e-postadresser till samt andra intresserade.

Åtta nyhetsbrev skickades till *lokala webbredaktörer*, med nyheter, uppmuntran och praktiska tips.

Mediekontakter och mediebevakning

Under året fick HRF mest medieuppmärksamhet kring vårt krav på tillgänglig, hörselsmart valrörelse samt under Hörselveckan (se Tillsammans växer vi, Textat, hörbart, demokratiskt och Hörselveckan).

Andra frågor som lyftes i media var bland annat kommunikationsproblem i butiker med plexiglas samt att det har blivit svårare för hörselskadade att få tillgång till arbetshjälpmedel (se Ett hållbart, hörselsmart arbetsliv).

Materialproduktion

Förbundet producerar fortlöpande olika material, för både digitala och tryckta kanaler. Allt från filmer, som "Grattis, HRF!" i samband med HRFs 101-årsfirande (se Jubileumsfirande), till trycksaker av olika slag.

I januari fick föreningar och distrikt HRFs fem styrdokument i tryckt form: Prioriterade områden 2022-2025, Intressepolitiskt program, Organisationsprogram, HRFs värdegrund samt Stadgar, med Anvisningar till stadgar. Samtliga dokument antogs av kongressen 2021. Senare under året kom bland annat nya versioner av foldrarna Samtalssmart, Testa din hörsel och Bli medlem samt ett nytt menièrekort med svensk och engelsk text.

Sociala medier

HRF var under året fortsatt aktiva i sociala medier, framför allt på Facebook, Twitter och Instagram. I dessa kanaler spred vi nyheter och kunskap, väckte opinion, marknadsförde HRF och förde dialog med medlemmar och allmänhet. Våra inlägg handlade om framgångar och motgångar, hörselkunskap, HRF-arrangemang, utbildningar, Hörselveckan, Hörseltestaren, medlemskap, givande och mycket annat.

Under året var det fler föreningar och distrikt som blev aktiva i sociala medier, främst på Facebook. I samband med Hörselveckan ökade HRFs synlighet, med inlägg om aktiviteter runt om i landet.

HRF hade flera, mindre annonskampanjer i sociala medier under 2022. En Facebook-kampanj för Hörseltestaren nådde cirka 17 000 personer, varav 1 400 klickade sig vidare till webbstestet. Detta är ett mycket gott resultat för en sociala medier-kampanj. Inför julen, under november–december, pågick HRFs julkampanj på Facebook, Instagram och LinkedIn (se Insamlingsutveckling).

Under advent hade HRF en julkalender med korta videos på Facebook-sidan, med ”luck-öppning” (inlägg) varje dag. Syftet var att motivera till medlemskap, med budskapet ”Bli en del av en hörselsmart framtid. Bli medlem.”.

HRF har också en rad slutna diskussionsgrupper på Facebook, varav de fem största riktar sig till personer med tinnitus, ljudöverkänslighet, cochleaimplantat och Menières sjukdom samt föräldrar.

Dessa grupper växte med 25 procent under 2022 och hade vid årets slut sammanlagt närmare 13 000 medlemmar. Den största gruppen är HRF: Tinnitus och ljudöverkänslighet, som har nästan 5 000 medlemmar. Den och HRFs diskussionsgrupp för hörselskadade växte snabbast; båda ökade med omkring 550 personer under året.

Profilprodukter

Intresset för profilprodukter var lågt under pandemiåren 2020–2021, men under våren 2022 växte efterfrågan markant. Inför HRFs 101-årsjubileum släpptes därför en ny kampanj-t-shirt: ”Tillsammans för ett hörselsmart samhälle”, som användes flitigt under valrörelsen och Hörselveckan. Ett annat populärt nytillskott var t-shirten ”Homo hörselsmartus” (”den hörselsmarta människan”) som skämtar om hörselskadademedvetenhet som den högsta nivån i människans utveckling.

Inför Hörselveckan utökades sortimentet med två nya knappar att sätta på jackan eller tröjan. En ny variant av ”Tala tydligt! Jag hör inte så bra” samt den helt nya ”Se på mig! Då hör jag dig bättre”.

Vid 101-årsjubileet i maj fick alla medverkande en mugg med ett citat av Gerda Meyerson: ”Organisation är makt”. Muggen erbjöds senare i HörNet-shoppen, men i mycket begränsad upplaga.

HRFs reflexväst var precis som tidigare den populäraste produkten i HRFs profilsortiment. Både barn- och vuxenstorlek hade strykande åtgång.

Hörseltestaren

I början på oktober nylanserades HRFs webbstest Hörseltestaren, lagom inför Hörselveckan. Medieuppmärksamhet kring lanseringen och en mindre kampanj i sociala medier (se Sociala medier) bidrog till att antalet besökare på webbsidan ökade med nästan 25 procent jämfört med föregående år.

Själva testet är samma som tidigare, men webbsidans utseende och användarfunktioner har förbättrats. Bland annat erbjuds alla som genomför testet möjlighet att bli kontaktade av HRFs Hörsellinjen för personlig rådgivning. Samtidigt flyttades sajten till en ny, säkrare plattform.

Under 2022 testade sig ungefär 25 000 personer med Hörselfestaren, med en markant topp under hösten, i samband med Hörselfesteken. Över en halv miljon människor har gjort HRFs digitala hörselfest sedan det lanserades på webben 2009.

Hörselfestaren är det enda av sitt slag i Sverige. Testet utvecklades för HRF av Forskningsinstitutet Hörselfbron och är vetenskapligt validerat.

HRF – en attraktiv och hörselfmart arbetsplats

I mars genomfördes en kickoff med förbundsstyrelse och förbundskansli. Syftet var att utifrån en gemensam målbild främja samverkan och samarbete inom HRF, genom informations- och kunskapsutbyte samt teambuildingaktiviteter.

I september genomfördes en kortare kickoff med förbundsstyrelse och förbundskansli för att fortsätta främja samverkan och samarbete med gemensam workshop kring medlemsvärning.

Medarbetarprogrammet avslutades första kvartalet 2022. Programmet syftade till att bidra till en attraktiv hörselfmart arbetsplats, gemensamt arbetssätt och tydliga förväntningar. Det handlade bland annat om HRFs uppdrag och gemensamt arbete mot detta, medarbetarskap och att få och ta emot feedback.

Arbetet med att skapa övergripande stabila HR-strukturer och processer påbörjades med utgångspunkt från ett HR-årshjul. Grundligt arbete påbörjades kring samarbete, hållbar ekonomi, ändamålsenlig organisation och bemanning med fokus på kärnverksamheten.

En hållbar ekonomi

Insamlingsutveckling och givarkommunikation

En långsiktig satsning för att möta utmaningarna inom insamling och förhindra ett fortsatt nedåtgående resultat har påbörjats under 2022.

Månadsgivare

Under 2022 har vi välkomnat totalt 943 nya månadsgivare.

Berghs

Under våren inleddes ett samarbete med Berghs School of communication där en grupp sistaårselever tog sig an utmaningen att ta fram ett kommunikativt insamlingskoncept till HRF. Eleverna arbetade heltid med projektet under cirka tre månader. Resultatet blev ett koncept som vänder på perspektiven. I stället för att prata om dem som inte hör, menade eleverna att HRF skulle prata om situationer och personer som inte hörs. Konceptet gjorde stort intryck när det presenterades för förbundskansliet samt förbundsstyrelsen och användes delvis under julkampanjen.

Ukraina

Under mars månad nåddes vi av nyheten att det var krig i Europa. Ryssland hade invaderat Ukraina och människor var på flykt från sina hem. HRF gick ut med en kampanj för att samla in pengar till bland annat hörapparatsbatterier så att hörselskadade på flykt inte skulle förlora möjligheten att kommunicera eller ta del av livsviktig information. Ett samarbete med den polska organisationen "Hearing without borders" inleddes och under september skickades den första lasten ner till organisationen som distribuerade batterier till de mest behövande. De flesta givarna är HRFs medlemmar som tillsammans gett över 90 000 kr. Insamlingen till Ukraina kommer att fortsätta även nästa år.

Julkampanj

Under november inleddes HRFs julkampanj som gick under namnet "Julen hörs för dåligt". Kampanjen belyste att det är det många hörselskadade som hamnar utanför gemenskapen i jul under julmiddagar, julfester och annat firande inte är tillgängligt. Och det vill HRF ändra på.

Företag och privatpersoner bjöds in att delta i kampanjen via hrf.se/jul. Där den som ville kunde swisha en gåva och skicka en SMS-hälsning till en vän eller ge en gåva och ladda ner ett gåvobevis. Företag kunde köpa ett "julpaket" i HRFs webbshop innehållande banners, diplom och spridningsbilder till sociala medier. Kampanjen syntes på LinkedIn, Facebook och i HRFs egna kanaler så som Auris, webb och nyhetsbrev. Vi tog även kontakter via mejl, telefon och ett insamlingsbrev gick ut till över 40 000 personer. HRFs medlemmar kunde swisha 200 kr och få julkort hemskickade i brevlådan. Totalt genererade julkampanjen cirka 500 000 kr till HRFs viktiga arbete.

Telemarketing

Telemarketingverksamheten har fortsatt sitt arbete för att rekrytera nya givare och månadsgivare, samt underhålla sedan tidigare lojala givare som genom generösa bidrag stöttar HRFs verksamhet. Personer som i telefonsamtal med HRFs gåvoförmedlare tackar ja till att ge en gåva till HRF får en försändelse med en informationsfolder om HRF och ett brev med inbetalningskort.

Insamlingsbrev

Under 2022 har ett stort fokus legat på insamlingsbrev. Fem insamlingsbrev har gått ut utöver de brev som skickas inom telemarketingverksamheten. Syftet har varit att samla in pengar, men även att testa budskap, gåvobelopp, utformning på kuvert med mera. Flera brev har dessvärre genererat låga resultat. Dessutom har det varit utmanande för telemarketingverksamhetens rutiner som påverkats och krävt förändring. Inför jul lyckades HRF vända trenden och få ut ett insamlingsbrev som genererade goda resultat.

Insamling i HRFs medlemstidning Auris

I varje nummer av HRFs medlemstidning Auris finns annonser som informerar läsarna om hur de kan ge en gåva till HRF. Särskilda händelser som påsk, sommar, jul och kriget i Ukraina har präglat annonserna under året.

Insamling i sociala medier

Vid flera tillfällen under året har HRFs följare i sociala medier uppmanats att engagera sig genom en gåva. Kriget i Ukraina var ett återkommande tema där många följare swishade en gåva till hörapparatsbatterier och andra förnödenheter som hörselskadade på flykt undan kriget stod i akut behov av.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Hörselskadades Riksförbund (HRF), 802004–4510, med säte i Kista, upprättar härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2022. I koncernredovisningen ingår även de av HRF helägda dotterbolagen HRF Hörteknik AB, 556331–7634, med säte i Kista och Forskningsinstitutet Hörselbron AB, 556835–0663, med säte i Stockholm.

All finansiell redovisning är skriven i tkr.

Allmänt om verksamheten

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är hörselskadades befrielserörelse. En ideell, partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation för alla med hörselnedsättning, tinnitus, ljudöverkänslighet och Menières sjukdom. Vi är också till för föräldrar till hörselskadade barn och andra närstående. HRFs främsta syfte är att tillvarata hörselskadades intressen. Att visa vägen till ett hörselsmart samhälle, där alla hörselskadade kan leva i full delaktighet och jämlikhet så att ingen behöver känna sig utanför på grund av sin hörselskada.

Ända sedan organisationen bildades 1921 har HRF verkat för att riva hinder och öppna dörrarna till en bättre framtid för hörselskadade, både i Sverige och i övriga världen. Delaktighet och hörselsmarta lösningar var A och O för Gerda, Alma och de andra eldsjälarna som lade grunden till vår organisation för 101 år sedan. De skapade mötesplatser för hörselskadade, tillämpade ny teknik och stärkte hörselskadades kompetens och självförtroende. De var ständigt i rörelse – framåt. Vi är besjälade av precis samma strävan än idag. Också i dag sätter vi fokus på att stärka den hörselskadade individen, genom kunskap, gemenskap och egenkraft. Också i dag agerar vi för att förändra samhället, så att hörselskadade får bättre villkor. För ett hörselsmart samhälle med full delaktighet och jämlikhet.

Än idag uppstår många situationer där samhället inte är inkluderande för landets 1,5 miljoner hörselskadade och det är vanligt att hörselskadades behov förbises, lågprioriteras eller till och med avfärdas. Vi i HRF vill att alla hörselskadade ska kunna känna sig starka, trygga, delaktiga och jämlika med andra. Fria att leva sina liv utan onödiga hinder, med hörselsmarta strategier och lösningar för en väl fungerande vardag, och med mod att vara öppna om sin hörselskada och sina behov. Detta gäller oavsett typ och grad av hörselskada, i alla skeden av livet.

HRFs ändamål anges i våra stadgar (§ 1):

- att tillvarata hörselskadades intressen samt värna våra mänskliga rättigheter genom att hävda vår rätt till delaktighet och jämlikhet på alla områden
- att genom förenings-, informations-, kultur- och bildningsverksamhet verka för ökad hörselskadekunskap och fungerande kommunikation
- att genom verksamhet på alla nivåer i organisationen ge förutsättningar för social gemenskap

- att initiera och stödja sådan forskning och utveckling som tillvaratar våra intressen
- att aktivt medverka i den internationella utvecklingen inom områden som berör oss
- att vid behov ekonomiskt stödja barn, ungdomar och vuxna
- att verka för att förebygga hörselskador och hälsoproblem till följd av hörselskador

Demokrati och medlemskap

HRF är en demokratisk medlemsorganisation, som arbetar för att tillvarata både medlemmarnas och alla andra hörselskadades intressen. Verksamheten bedrivs i förbund, distrikt och föreningar. Våra 162 föreningar verkar lokalt, våra 22 distrikt verkar regionalt och förbundet driver frågor på riksplanet och internationellt. De flesta av HRFs 20 177 medlemmar är med i våra föreningar. Vi har även stödmedlemmar, som är medlemmar direkt i riksförbundet.

HRFs högsta beslutande organ är kongressen, som samlas vart fjärde år och består av ombud från föreningar i hela landet. Hur kongressens beslut ska förverkligas beslutas av HRFs förbundsstyrelse samt av distriktens och föreningarnas styrelser. HRFs stadgar, intressepolitiska program, organisationsprogram och prioriterade områden finns att läsa i sin helhet på vår webb, www.hrf.se/vara-styrdokument

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen, som är HRFs högsta beslutande organ mellan kongresserna, består efter kongressen av förbundsordförande Mattias Lundekvam, vice förbundsordförande Eva Blomquist, vice förbundsordförande Ulf Olsson, förbundskassör Jonas Sahlberg samt ledamöterna Agneta Österman Lindquist, Eivor Johansson, Marie-Louise Andersson, Stig-Axel Nilsson, Sune Wadenheim, Susanna Ahlström och Susanne Mattes Gärtner. Adjungerad till förbundsstyrelsen är representant för Unga Hörselskadade (UH).

Förbundsstyrelsen höll sju protokollförda sammanträden under året. Därutöver fattades också fyra per capsulam-beslut.

Förbundsmötet

Förbundsmötet, är ett rådgivande organ med representanter från HRFs 22 distrikt som under 2022 samlades tre gånger.

Valberedning och revision

Valberedningen består av Jan Lamby (sammankallande), Marianne Morin, Veronica Hylén, Agne Fröjd, Lena Ekbring Rindsäter samt ersättare: Tommy Olausson och Sven Fernlund Skagerud. De har haft två egna möten under året och har även deltagit på förbundsmötena.

KPMG är auktoriserade revisorer för HRF. Lena Thorén och Rolf Zetterström är förtroendevalda revisorer, ersättare är Tage Carlsson.

Resurser

Inom HRF finns en mycket hög medvetenhet om att den verksamhet som bedrivs genom organisationen möjliggörs av medlemmars och givares engagemang. Varje krona som investeras i verksamheten vägs mot den effekt och del mål verksamheten syftar till att uppnå. Detta tas i beaktning vid varje planerad aktivitet. Till våra resurser räknas även vår personal som dagligen arbetar för att verkställa HRFs uppdrag.

Medlemmar, föreningar och distrikt

Engagemanget hos var och en av HRFs över 20 000 medlemmar är kärnan i vårt arbete och utan dem hade vår verksamhet inte heller varit möjlig att bedriva. Dessa personer är en enorm resurs och ger oss möjlighet att påverka både lokalt och nationellt. Inom våra 22 distrikt och 162 föreningar bedriver medlemmarna ideellt arbete med gemenskap, engagemang och hörselsmart kunskap som grund. De är viktiga mötesplatser, där hörselskadade kan umgås under tillgängliga former, med bra ljud, ljus, text och tolkning. De sprider också hörselsmart kunskap, bland annat genom föredrag, utbildningar, råd och stöd till enskilda samt driver intressepolitiska frågor på kommunal och regional nivå.

Personal

Medeltalet för antalet anställda under året var totalt 58, att jämföra med 57 anställda under 2021. 35 av dessa anställda var personal på förbundskansliet. Antalet gåvoförmedlare i insamlingsverksamheten motsvarade 23 heltidsanställda, att jämföra mot 24 under 2021.

Finansiering och ekonomi

HRFs insamlingsverksamhet är en nyckel till organisationens finansiering. Utan de givare som lojalt fortsatt stötta vår verksamhet hade vi inte kunnat nå alla de framgångar vi sett under årens lopp. Under 2022 har vi haft en fortsatt nedgång i gåvor från allmänheten. För att vända denna trend gör vi flera satsningar på insamlingsutveckling. Andra viktiga intäkter är medlemsavgifter och statsbidraget.

Utveckling av verksamhet, resultat och ställning

Ekonomisk översikt – koncernen

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal medlemmar	20 177	20 669	22 374	23 008	23 635
Gåvor och bidrag (tkr)	47 703	48 068	50 580	53 907	56 638
Totala verksamhetsintäkter (tkr)	59 182	55 754	58 905	63 454	69 301
Totala verksamhetskostnader (tkr)	63 502	58 656	58 513	63 740	61 946
Årets resultat (tkr)	- 3 043	-1 714	1 082	-197	4 378
Eget kapital (tkr)	27 217	30 235	31 945	30 862	30 998
Balansomslutning (tkr)	40 041	43 683	42 477	43 699	41 935

Balanserat kapital/rörelsens kostnader i procent	36,9	38,8	41,9	37,0	39,5
Soliditet i procent	67,9	69,4	75,2	70,6	73,8

Ekonomisk översikt – HRF förbundet

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal medlemmar	20 177	20 669	22 374	23 008	23 635
Gåvor och bidrag (tkr)	47 703	48 068	50 580	53 907	56 638
Totala verksamhetsintäkter (tkr)	54 214	51 531	53 841	58 276	60 987
Totala verksamhetskostnader (tkr)	58 656	54 557	53 619	58 567	57 026
Årets resultat (tkr)	- 3 160	-1 793	988	-180	4 070
Eget kapital (tkr)	24 405	27 566	29 359	28 370	28 550
Balansomslutning (tkr)	35 310	39 045	37 197	38 794	36 871
Balanserat kapital/rörelsens kostnader i procent	35,3	40,2	40,9	36	38,5
Soliditet i procent	69,1	70,6	78,9	73,1	77,4

Extra ordinär intäkt under 2022 var en återbetalning från Folksam och PRI på drygt 2,2 miljoner. Dessa medel är upptagna under posten Övriga intäkter i resultaträkningen. Vidare har HRF projekt som finansieras av Allmänna arvsfonden, som upptas under posten bidrag i resultaträkningen, se vidare not 2.

Gåvor och bidrag avser allmänhetens gåvor, statsbidrag, fonder och övriga bidrag.

HRF har tagit fram ett nyckeltal som syftar till att visa hur organisationens balanserade kapital är i förhållande till rörelsens kostnader. Målet är att ha ett balanserat kapital/rörelsens kostnader på 30–100 procent på sikt. Balanserat kapital avser årets resultat och det ingående balanserade kapitalet, efter utnyttjande/reservering av ändamålsbestämda medel.

Soliditeten anger organisationens stabilitet eller förmåga att motstå förluster och överleva på längre sikt. Soliditeten anger hur stor del av de totala tillgångarna (=balansomslutningen) som har finansierats med eget kapital. Soliditeten visar eget kapital i procent av balansomslutningen.

Resultat och framgångar i korta drag

Än en gång fick HRF toppbetyget ”Högt anseende” i Kantar Sifos Anseendeindex.

Genom Hörselforskningsfonden har vi bidragit med 1,7 miljoner kronor till sex olika projekt inom aktuell hörselforskning. Forskning som ämnar göra skillnad för hörsel-skadade på lång och kort sikt.

HRF vann en stor seger då det nya styret i Region Stockholm meddelade att de kommit överens om att avveckla Fritt val-systemet. HRF har försökt avskaffa ”Fritt val” ända sedan det infördes i Stockholms län och Skåne 2011.

Ett vårdförlopp för personer med grav hörselnedsättning antogs av styrgruppen för Nationellt system för kunskapsstyrning av vården.

Riksdagen antog förändringar i yttrandefrihetsgrundlagen som innebär möjlighet att förbättra tillgängligheten i tv.

Tack vare HRFs mångåriga påverkansarbete var många valdebatter textade.

Under Almedalsveckan 2022 kunde skrivtolkningen av partiledartalen för första gången laddas ner till mobilen med hjälp av en QR-kod så att alla i Almedalsparken kunde ta del av skrivtolkningen.

Under året fick HRF mest medieuppmärksamhet kring vårt krav på tillgänglig, hörselsmart valrörelse samt våra aktiviteter runt om i landet under Hörselveckan.

Den av förbundet framtagna insändarmall om ”hörselsmart valrörelse”, som föreningar och distrikt kunde ladda ner och använda som underlag publicerades i ett 40-tal medier runt om i landet.

14 personer deltog i utbildning i hörselkunskap som vänder sig till personal som möter hörselskadade i sitt arbete och i synnerhet till hörselinstruktörer, vilket är en yrkesgrupp som ger individstöd till hörselskadade på kommunal nivå

HRF genomförde en första utbildning någonsin för nio skrivtolkar i Bolivia i samarbete med våra partnerorganisationer.

HRF fick 4,1 miljoner från Allmänna arvsfonden för projektet ”Alla kan texta”. Innan projektet startat hade över 50 myndigheter och organisationer anmält intresse för att medverka. 125 personer rekryterades till en testpanel och över 300 personer deltog i projektets webinarium.

286 nya medlemmar anslöt sig till HRF under oktober och början av november, vilket kan ses som en effekt av Hörselveckan under oktober månad.

Vi har välkomnat 943 nya månadsgivare.

Rådgivningstjänsten Hörsellinjen hade över 2500 kontakter.

Under 2022 skickade vi 22 ärenden gällande socialförsäkringsfrågor till juridisk konsult. Vid årsskiftet 2022-2023 avslutade den juridiske konsulten sitt uppdrag. Då hade han sedan starten 2007 gett stöd i sammanlagt 352 ärenden.

HRFs webbplats hrf.se hade över 620 000 unika sidvisningar under året, vilket innebär en ökning på 13 procent jämfört med föregående år. HRFs faktawebb hörsellinjen.se hade drygt 350 000 unika sidvisningar.

Årets tre nya HRF Talks hade sammanlagt omkring 1 000 visningar.

HRFs Facebookgrupper växte med 25 procent och hade vid årets slut över 13 000 medlemmar.

17 000 mottagare fick nyhetsbrevet ”Nyheter från HRF.se 33 gånger under året.

Ungefär 25 000 personer testade hörseln med HRFs digitala gör-det-själv-test horseseltestaren.se under 2022.

Prioriterade områden 2022

Tillsammans växer vi

HRF firade 101-år som hörselsmart kraft. HRF har ett högt anseende hos allmänheten, det visar ett stabilt resultat i anseendeindex. Distrikt och föreningar har fått stöd för att komma igång efter pandemin.

Digitala utbildningar för medlemmar och förtroendevalda och digital uppföljning med CI-nätverket har genomförts. Årets HRF-inspiratörer har utsetts och två personer fick ta emot Jan-Peter Strömgrens kulturpris. Vidare har en instruktörskurs i samverkan med Sveriges Civilförsvarsförbund arrangerats på förbundskansliet i Kista.

I valrörelsen hade HRF två fokusområden: tillgänglighet och hörselvård.

Under hösten spelades ytterligare avsnitt av ”HRF Talks” in. Hörselveckan genomfördes i oktober, för tionde året i rad där runt 40 HRF-föreningar genomförde mer än 70 olika aktiviteter.

Inom ramen för samarbetsprojektet med partners i Bolivia genomfördes utbildning för skrivtolkar och en uppföljningsresa.

Ett hållbart, hörselsmart arbetsliv

HRF har på olika sätt arbetat för att stärka hörselskadades rätt till arbetshjälpmedel. Socialförsäkringsminister Anna Tenje (M) medgav i ett inslag i Ekot, Sveriges Radio att det finns problem kring ansvarsfördelningen för arbetshjälpmedel och meddelade att en översyn påbörjats.

HRF krävde tillsammans med funktionshinderrörelsen att Riksrevisionen bör granska hur reformeringen av Arbetsförmedlingen har genomförts.

HRF har tillsammans med funktionshinderrörelsen påtalat att arbetslivsstöd för personer med funktionsnedsättning är en glömd valfråga.

HRF har varit en drivande kraft i framtagandet av tolktjänstutredningens betänkande och har efter att utredningen lämnades fortsatt arbetet med att påverka för att förslagen ska genomföras.

Hörselvård att lita på

HRF har verkat för regional påverkan och dialog. Efter lång tid har politiskt beslut tagits om att det hårt kritiserade hörselvårdssystemet som kallas ”Fritt val” i Stockholm kommer att avvecklas.

HRF har visat på statistik, kunskap, patienterfarenheter och insikter för att få en likvärdig hörselvård över hela landet. HRF har påverkat för att få fram vårdförloppet ”Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp – grav hörselnedsättning.”

Hörselvård i rimlig tid och krav på behörig personal vid hörapparatutprovning har varit viktiga frågor som HRF har drivit under året. För att få bukt med den ojämlika hörselvården, har HRF belyst kravet på samhällsfinansierad vård.

HRFs menièrenätverk har arrangerat webinarium kring forskning och rehabilitering. HRF har även genomfört utbildning inom hörselkunskap för hörselinstruktörer.

En hörselsmart äldreomsorg har varit en viktig fråga för HRFs arbete med att påverka komplettering inom socialtjänstlagstiftningen.

Textat, hörbart och demokratiskt

I samband med valet 2022 drev HRF frågan om svensk politik hörs för dåligt. HRF ställde krav på en tillgänglig ”hörselsmart valrörelse” och uppmärksammande stora brister i tillgängligheten i Almedalen.

Texter på SVTs webb är en tillgänglighetsfråga. HRF har tillskrivit kulturdepartementet inför skrivande av direktiv för utredning för sändningstillstånden för public service 2026–2033.

HRF har arbetat för att krav på vidaresändningsplikt bör ställas i lag så snart som möjligt. Yttrandefrihetsgrundlagen ändrades på hösten för att stärka tillgänglighetskravet för TV.

Test med Tydligare tal i Sveriges Radio, SR har berörts tillsammans med SVT. Vidare har HRF påverkat Telia att ha text i sina boxar.

HRF har drivit på att regeringen ska slopa kravet på att hörselskadade måste registrera sig i förväg för tjänsten SMS 112, och att det ska vara möjligt att kontakta SOS Alarm med totalkonversation.

HRF bevakar arbetet med införlivandet av tillgänglighetsdirektivet i svensk lag.

HRF har haft flera kontakter med Inera angående e-tjänsten chatt i 1177, med förslag på hur denna tjänst ska kunna leda till ökad tillgänglighet.

Tydligare tal i SVT Play, samt textning av information och nyheter om Ukrainakriget har varit andra viktiga frågor för HRF.

Projektet ”Alla kan texta” har arbetat för ökad användning av och kvaliteten på autotextning. Målet är att få så många aktörer som möjligt att upptäcka, pröva och använda textning i sin verksamhet.

Viktiga förhållanden

Bolag och stiftelser

HRF har två helägda bolag: HRF Hörteknik AB och Forskningsinstitutet Hörselbron AB

HRF Hörteknik AB bedriver huvudsakligen försäljning av hjälpmedel, batterier och konsulttjänster inom hörselområdet. Verksamheten består idag av försäljning av hörteknik, och konsultation. Bolagets verksamhet redovisas i en särskild årsredovisning.

Forskningsinstitutet Hörselbron AB bedriver forskning och informationsinsamling inom teknisk audiologi och hörteknik. Institutet har framförallt utvecklat kvalitet-

sregistret för hörapparatutprovning. Allt fler regioner ansluter sig och i dagsläget är en majoritet av landets regioner anslutna. Bolagets verksamhet redovisas i en särskild årsredovisning.

HRF har flera **stiftelser**: till exempel Hörsselforskningsfonden som HRF instiftade 1989 i syfte att främja forskning och utveckling som kan bana väg för bättre livsvillkor för hörselskadade.

HRF förvaltar även stiftelser som delar ut stipendier till hörselskadade och döva samt till föräldrar till hörselskadade och döva barn samt medel till verksamhet för hörselskadade.

HRF Konsortiet är en samförvaltning av kapital mellan förbundet samt föreningar och distrikt med anknytning till HRF på något sätt och består av 22 partners (elva föreningar, åtta distrikt, två förbund samt en fond). HRF Konsortiets partner har presenterat tre tertialrapporter till alla partners. Rapporterna har beskrivit marknadsläget, inkluderat resultat- och balansräkning, förmögenhetsrapport samt beräknat andelstal.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Förbundet arbetar kontinuerligt med riskanalys och krisplan. Arbetet intensifierades i samband med coronapandemin.

Insamlingen är en viktig grund för finansieringen av HRFs verksamhet, tillsammans med de arv som HRF får. Översyn av insamlingsverksamheten och arbete med att ta fram strategier för utveckling av verksamheten pågår löpande. För att vända trenden med minskad insamling har förbundet arbetat med att utveckla olika insamlingskanaler och metoder, i syfte att bredda möjligheterna att stödja HRFs arbete för att ta tillvara hörselskadades intressen.

Ju fler medlemmar ju mer relevant blir förbundet som företrädare för våra medlemsgrupper och desto starkare är vår röst i opinionsarbetet. Det stärker också vår finansiering. Medlemsantalet har under ett antal år varit vikande. Att växa i medlemsantal och som förbund är ett prioriterat område. Under hela kongressperioden arbetar vi för att utveckla vår verksamhet för att bygga föreningar och stödja medlemsengagemang.

HRFs intressepolitiska arbete förhåller sig hela tiden till den aktuella samhällsutvecklingen, men även där är framtiden oklar, inte minst när det gäller vad som kommer att hända inom svensk hörselvård. Denna fråga är under ständig bevakning.

Samverkan med andra organisationer

HRF är en drivande kraft inom funktionshinderrörelsen och övriga civila samhället där vi har ett gott samarbete med andra organisationer, både i Sverige och internationellt. Dessa samarbeten gör oss starkare när vi driver frågor som rör rättigheter och möjligheter för hörselskadade i samhället

HRF är medlem i European Federation of Hard of Hearing People (EFHOH), International Federation of Hard of Hearing People (IFHOH) och Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté (NHS).

HRF har också ett utvecklingssamarbete med partnerorganisationen ASHICO (Asociación de Hipoacúsicos Cochabamba) i Bolivia. I samarbetet ingår även Bolivias Hörselskadades Förbund (FENAHIBO) och hörselföreningarna i La Paz (AHLP med vilka samarbetet avslutades under året och APAHI som tillkom efter sommaren) och Santa Cruz (ASHICRUZ). En ny förening, APAHI, bildades i La Paz som en följd av motsättningar inom föreningen AHLP i La Paz. HRF avslutade samarbetet med AHLP och från augusti blev APAHI en samarbetspart i projektet.

Samarbetet finansieras med medel från Sida/Forum Syd genom MyRight. Projektets syfte är att stärka föreningarna för hörselskadade i Bolivia så att de kan förbättra situationen för hörselskadade i Bolivia.

Vi samarbetar inom "Ordförandegruppen", med de övriga hörselskade- och döv-förbunden: Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB), Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB), Sveriges Dövas Riksförbund (SDR), Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU), Dövblind Ungdom (DBU), Unga Hörselskadade (UH) och Sveriges Dövas Pensionärsförbund (SDP).

Genom vårt medlemskap i Giva Sverige och att vara en partner i Ideell Arena skapas möjligheter för HRF till nätverkande, lärande samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

HRF har styrelserepresentation i Stiftelsen Svenska Kommittén för Rehabilitering (SVCR). SVCR ger årligen ett anslag som har varit betydelsefullt och gett möjlighet att genomföra olika verksamheter.

Förbundet är aktivt i Svenska Audiologiska Sällskapet (SAS), som samlar brukarorganisationer och yrkesföreningar som arbetar för och med audiologi.

Unga Hörselskadade (UH)

HRF lämnade, precis som tidigare år, ekonomiskt bidrag till Unga Hörselskadade (UH). UH är adjungerade till förbundsstyrelsen, men hade inte möjlighet att närvara vid alla möten. HRF hade en representant i UHs styrelse.

Hållbar utveckling

HRF arbetar kontinuerligt med att se över och utveckla HRF som en hållbar verksamhet. Process utvecklas för att inköp, och källsortering granskas och utvärderas kontinuerligt.

Användning av finansiella instrument

Hörselskadades Riksförbund, HRF, väljer från fall till fall om gåvor i form av fonder eller aktier ska säljas direkt eller vara kvar som långsiktig placering. Då fonder eller aktier behålls arbetar förbundet efter den policy som beslutats av förbundsstyrelsen. Under året har en omfattande översyn gjorts av placeringspolicyn i strävan att ha hållbara innehav.

Icke-finansiella upplysningar

HRF har kollektivavtal och arbetar kontinuerligt med att skapa goda anställnings- och arbetsvillkor för våra anställda. Som komplement till kollektivavtalet finns tjänstemannareglemente.

Löpande arbetar HRF med frågor som rör jämställdhet, arbetsmiljö, rehabilitering och kompetensutveckling. Under året fortsatte satsningen på ett medarbetarprogram för hela förbundskansliet.

HRFs värdegrund samt förbundets policy för företagssamarbeten ger vägledning vid val av samarbetspartners och leverantörer.

Eget kapital

Koncernen

2022-12-31	Donations- kapital	Ändamåls- bestämda medel	Balans resultat inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans	258	5 369	24 608	30 235
Årets resultat			-3 043	-3 043
Ändamålsbestämt av styrelsen		-1 900	1 900	-
Skatteeffekt			25	25
Vid årets utgång	258	3 469	23 490	27 217

Förbundet

2022-12-31	Donations- kapital	Ändamåls- bestämda medel	Balans resultat inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans	258	5 369	21 938	27 565
Årets resultat			-3 160	-3 160
Ändamålsbestämt av styrelsen		-1 900	1 900	-
Vid årets utgång	258	3 469	20 678	24 405

Ändamålsbestämda medel

Kongressen	2 549
Forskning och utveckling	750
CI	170
Summa	3 469

Övrig information

Hörselskadades Riksförbund (HRF) har följande 90-kontonummer:

plusgiro 90 00 73-8 och 90 03 14-6, bankgiro 900-0738 samt Swishnummer 123 900 07 38

Webb: www.hrf.se

Resultat och balansräkning

Eget kapital - koncernen

2022-12-31				
<i>Belopp i tkr</i>	<i>Donations- kapital</i>	<i>Ändamåls- bestämda medel</i>	<i>Bal.res. inkl. årets resultat</i>	<i>Summa eget kapital</i>
Ingående balans	258	5 369	24 608	30 235
Årets resultat			-3 043	-3 043
<i>Förändringar direkt mot eget kapital</i>				
Ändamålsbestämt				
av styrelsen		-1 900	1 900	–
Skatteeffekt		–	25	25
Vid årets utgång	258	3 469	23 490	27 217

Eget kapital - Förbundet

2022-12-31				
	<i>Donations- kapital</i>	<i>Ändamåls- bestämda medel</i>	<i>Bal.res inkl årets resultat</i>	<i>Summa eget kapital</i>
Ingående balans	258	5 369	21 938	27 565
Årets resultat			-3 160	-3 160
<i>Förändringar direkt mot eget kapital</i>				
Ändamålsbestämt				
av styrelsen		-1 900	1 900	–
Vid årets utgång	258	3 469	20 678	24 405

Resultaträkning - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		1 794	2 007
Gåvor	2	34 840	36 882
Bidrag	2	9 564	8 088
Fonder		3 473	2 596
Övriga intäkter	3	9 511	6 181
Summa verksamhetsintäkter		59 182	55 754
Verksamhetskostnader	4, 5		
Ändamålskostnader		-29 586	-24 080
Medlemskostnader		-11 424	-11 610
Insamlingskostnader		-9 564	-9 298
Administrationskostnader		-8 082	-9 425
Forskningsinstitutet Hörselbron AB		-3 115	-2 575
HRF Hörteknik AB		-1 731	-1 668
Summa verksamhetskostnader		-63 502	-58 656
Verksamhetsresultat		-4 320	-2 902
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		1 285	1 233
Resultat efter finansiella poster		-3 035	-1 669
Resultat före skatt		-3 035	-1 669
Skatt på årets resultat	6	-8	-45
Årets resultat		-3 043	-1 714

Balansräkning - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande	7	2 203	2 937
Licenser och liknande rättigheter	8	2 166	2 888
		4 369	5 825
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	9	1 735	2 254
		1 735	2 254
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	1	1
		1	1
Summa anläggningstillgångar		6 105	8 080
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Hörhjälpmedel	12	214	196
Gåvomaterial/Profilprodukter		617	710
		831	906
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		607	168
Övriga fordringar		1 425	2 387
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	1 473	1 279
		3 505	3 834
Kortfristiga placeringar		11 296	13 035
Kassa och bank			
Kassa och bank		18 304	17 828
		18 304	17 828
Summa omsättningstillgångar		33 936	35 603
SUMMA TILLGÅNGAR		40 041	43 683

Balansräkning - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Donationskapital		258	258
Ändamålsbestämda medel		3 469	5 369
Balanserat resultat inkl årets resultat		23 490	24 608
Summa eget kapital		27 217	30 235
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld		102	128
		102	128
Långfristiga skulder			
Övriga skulder	14	1 444	2 166
		1 444	2 166
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 640	1 535
Övriga skulder		2 549	3 189
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	7 089	6 430
		11 278	11 154
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		40 041	43 683

Kassaflödesanalys - koncernen

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	17	-3 035	-1 669
Justering poster som inte ingår i kassaflödet		1 831	1 613
		-1 204	-56
Betald inkomstskatt		-6	-34
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-1 210	-90
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		75	111
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		329	820
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		-598	2 909
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 404	3 750
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-34	-469
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		175	422
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-	-4 957
Förändring av finansiella tillgångar		1 739	-1 576
Kassaflöde från investeringsverksamheten		1 880	-6 580
Årets kassaflöde		476	-2 830
Likvida medel vid årets början		17 828	20 658
Likvida medel vid årets slut	18	18 304	17 828

Resultaträkning - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		1 794	2 007
Gåvor	2	34 840	36 882
Bidrag	2	9 564	8 088
Fonder		3 473	2 596
Övriga intäkter	3	4 543	1 958
Summa verksamhetsintäkter		54 214	51 531
Verksamhetskostnader			
	4, 5		
Ändamålskostnader		-29 586	-24 224
Medlemskostnader		-11 424	-11 610
Insamlingskostnader		-9 564	-9 298
Administrationskostnader		-8 082	-9 425
Summa verksamhetskostnader		-58 656	-54 557
Verksamhetsresultat		-4 442	-3 026
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		1 282	1 233
Resultat efter finansiella poster		-3 160	-1 793
Årets resultat		-3 160	-1 793

Balansräkning - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för programvara	7	2 203	2 937
Licenser och liknande rättigheter	8	2 166	2 888
		<u>4 369</u>	<u>5 825</u>
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	9	1 735	2 254
		<u>1 735</u>	<u>2 254</u>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	10	750	750
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	1	1
		<u>751</u>	<u>751</u>
Summa anläggningstillgångar		6 855	8 830
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Gåvomaterial	12	432	583
Profilprodukter		185	127
		<u>617</u>	<u>710</u>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		269	151
Fordringar hos dotterföretag		179	89
Övriga fordringar		1 160	2 157
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	1 457	1 264
		<u>3 065</u>	<u>3 661</u>
<i>Kortfristiga placeringar</i>		11 296	13 035
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		13 477	12 809
		<u>13 477</u>	<u>12 809</u>
Summa omsättningstillgångar		28 455	30 215
SUMMA TILLGÅNGAR		35 310	39 045

Balansräkning - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Donationskapital		258	258
Ändamålsbestämda medel		3 469	5 369
Balanserat resultat		23 838	23 732
Årets resultat		-3 160	-1 793
		<u>24 405</u>	<u>27 566</u>
Långfristiga skulder			
Övriga skulder	14	1 444	2 166
		<u>1 444</u>	<u>2 166</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 461	1 312
Övriga skulder		2 492	3 109
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	5 508	4 892
		<u>9 461</u>	<u>9 313</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		35 310	39 045

Kassaflödesanalys - Förbundet

<i>Belopp i tkr</i>		<i>2022</i>	<i>2021</i>
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	17	-3 160	-1 793
Justering poster som inte ingår i kassaflödet		1 831	1 613
		<u>-1 329</u>	<u>-180</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital			
		-1 329	-180
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager		93	181
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		595	-137
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		-574	3 641
Kassaflöde från den löpande verksamheten		<u>-1 215</u>	<u>3 505</u>
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-34	-469
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		175	422
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-	-4 957
Förändring av finansiella tillgångar		1 739	-1 576
Kassaflöde från investeringsverksamheten		<u>1 880</u>	<u>-6 580</u>
Årets kassaflöde			
		665	-3 075
Likvida medel vid årets början		<u>12 809</u>	<u>15 884</u>
Likvida medel vid årets slut	18	13 474	12 809

Noter

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Förbundet tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen om inget annat anges nedan.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Tillgångar

Immateriella tillgångar

Vid redovisning av utgifter för utveckling tillämpas aktiveringsmodellen. Det innebär att utgifter som uppkommit under utvecklingsfasen redovisas som tillgång när samtliga nedanstående förutsättningar är uppfyllda:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången så att den kan användas eller säljas.
- Avsikten är att färdigställa den immateriella anläggningstillgången och att använda eller sälja den.
- Förutsättningar finns för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- Det är sannolikt att den immateriella anläggningstillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Det finns erforderliga och adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- De utgifter som är hänförliga till den immateriella anläggningstillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Förvärvade immateriella tillgångar

Dataprogram
Licenser

Nyttjandeperiod

5 år
5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Inventarier, verktyg och installationer
Datorer m.m.

Nyttjandeperiod

5 år

3 år

Leasing

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive första förhöjd hyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som intäkt linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut- principen.

I anskaffningsvärdet ingår förutom utgifter för inköp även utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick.

I egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och de indirekta kostnader som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen [eller uppgår till mer än ett oväsentligt belopp]. Vid värdering har hänsyn tagits till normalt kapacitetsutnyttjande.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Räntebärande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vid värdering till lägsta värdets princip respektive vid bedömning av nedskrivningsbehov anses företagets finansiella instrument som innehas för riskspridning ingå i en värdepappersportfölj och värderas därför som en post.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

Klassificering

Planer för ersättningar efter avslutad anställning klassificeras som antingen avgiftsbestämda eller förmånsbestämda.

Vid avgiftsbestämda planer betalas fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsföretag, och företaget har inte längre någon förpliktelse till den anställda när avgiften är betald. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter som har betalats och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Vid förmånsbestämda planer har företaget en förpliktelse att lämna de överenskomna ersättningarna till nuvarande och tidigare anställda. Företaget bär i allt väsentligt dels risken att ersättningarna kommer att bli högre än förväntat (aktuariell risk), dels risken att avkastningen på tillgångarna avviker från förväntningarna (investeringsrisk). Investeringsrisk föreligger även om tillgångarna är överförda till ett annat företag.

Avgiftsbestämda planer

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Obetalda avgifter redovisas som skuld.

Förmånsbestämda planer

Företag har valt att tillämpa de förenklingsregler som finns i BFNAR 2012:1.

Planer för vilka pensionspremier betalas redovisas som avgiftsbestämda vilket innebär att avgifterna kostnadsförs i resultaträkningen.

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse är:

- En möjlig förpliktelse som till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning för sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Verksamhetsintäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar den del som avser medlemskap i organisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls.

Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

Bidrag

Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Verksamhetskostnader

Medlemskostnader

Medlemskostnader är kostnader för värvning och förnyelse av medlemmar, medlemsvård, medlemsregister samt kostnader för medlemstidningen Auris.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader, som kan hänföras till föreningens stadgade verksamhet, inklusive opinionsbildning. Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas som ändamålskostnad.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader avser de kostnader som uppkommer vid insamling av medel i form av gåvor från privatpersoner, företag och organisationer bestående av insamlingsmaterial, tryckkostnader, personalkostnader för anställda som arbetar med insamling och och övrigt förekommande kostnader relaterade till insamlingsaktiviteter. Även kostnader för varumärkesbyggande, profilering och positionering ingår här.

Administrationskostnader

Administrationskostnader är de kostnader som behövs för att administrera och driva Hörselskadades Riksförbund och utgörs av kostnader för bl.a. ledning, ekonomi, personaladministration, internservice, styrelsemöten, revision och hyra. Av dessa utgör exempelvis IT, personaladministration och lokalhyra samkostnader som fördelas ut på samtliga verksamhetskostnader. Om en kostnad varken avser ändamål, medlem eller insamling hänförs den till administration.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är företag i vilka Förbundet direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av rösttalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Redovisningen av rörelseförvärv bygger på enhetssynen. Det innebär att förvärvsanalysen upprättas per den tidpunkt då förvärvaren får bestämmande inflytande. Från och med denna tidpunkt ses förvärvaren och den förvärvade enheten som en redovisningsenhet. Tillämpningen av enhetssynen innebär vidare att alla tillgångar (inklusive goodwill) och skulder samt intäkter och kostnader medräknas i sin helhet även för delägda dotterföretag.

Anskaffningsvärdet för dotterföretag beräknas till summan av verkligt värde vid förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar med tillägg av uppkomna och övertagna skulder samt emitterade eget kapitalinstrument, utgifter som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet samt eventuell tilläggsköpeskilling. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet, med några undantag, vid förvärvstidpunkten av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt minoritetsintresse. Minoritetsintresse värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Från och med förvärvstidpunkten inkluderas i koncernredovisningen det förvärvade företags intäkter och kostnader, identifierbara tillgångar och skulder liksom eventuell uppkommen goodwill eller negativ goodwill.

Redovisningsprinciper i Förbundet

Redovisningsprinciperna i Förbundet överensstämmer med de ovan angivna redovisningsprinciperna i koncernredovisningen.

Not 2 Insamlade medel

<i>Gåvor som redovisats som intäkt</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
<i>Koncernen</i>		
Insamlade medel:		
Allmänheten	34 840	36 882
Summa insamlade medel	34 840	36 882
Offentliga bidrag:		
Staten	8 125	8 088
Arvfondsbidrag	1 439	–
Summa offentliga bidrag	9 564	8 088
<i>Förbundet</i>		
Insamlade medel:		
Allmänheten	34 840	36 882
Summa insamlade medel	34 840	36 882
Offentliga bidrag:		
Staten	8 125	8 088
Arvfondsbidrag	1 439	–
Summa offentliga bidrag	9 564	8 088

Not 3 Övriga intäkter

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
<i>Koncernen</i>		
Försäljning, sponsring, reklam och annonser	5 632	5 245
Lönebidrag och sjuklöneersättning	570	404
Övrigt	3 309	936
	9 511	6 181
<i>Förbundet</i>		
Försäljning, sponsring, reklam och annonser	1 218	1 022
Lönebidrag och sjuklöneersättning	570	404
Övrigt	2 755	936
	4 543	1 958

Not 4 Anställda, personalkostnader och arvoden till styrelse**Medelantalet anställda**

	2022	varav kvinnor	2021	varav kvinnor
Förbundet				
Sverige	58	73%	57	73%
Totalt i moderföretaget	58	73%	57	73%
Dotterföretag				
Sverige	3	66%	3	66%
Koncernen totalt	61	68%	60	68%

Redovisning av könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2022-12-31 Andel kvinnor	2021-12-31 Andel kvinnor
Förbundet		
Styrelsen	55%	55%
Övriga ledande befattningshavare	40%	40%
Koncernen totalt		
Styrelsen	35%	35%
Övriga ledande befattningshavare	43%	43%

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

	2022		2021	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Förbundet (varav pensionskostnad)	21 597 1)	10 504 (4 224)	21 472 1)	8 023 (1 897)
Dotterföretag (varav pensionskostnad)	1 577	926 (462)	1 577	947 (452)
Koncernen totalt (varav pensionskostnad)	23 174 2)	11 430 (4 686)	23 049 2)	8 970 (2 349)

1) Av Förbundets pensionskostnader avser 344 (346) generalsekreteraren och styrelse. Förbundets utomstående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 910 (732).

2) Av koncernens pensionskostnader avser 661 (735) generalsekreteraren och företagets ledning 2 (2). Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 910 (732). I löner och ersättningar ingår även arvoden till förtroendevalda.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl. och övriga anställda

	2022		2021	
	Styrelse, generalsekreteraren och VD	Övriga	Styrelse, generalsekreteraren och VD	Övriga
Förbundet	1 941	19 656	2 040	19 432
Dotterföretag	1 051	526	1 002	575
Koncernen totalt	2 992	20 182	3 042	20 007

I HRFs kvalitetskod framgår ersättning till förbundsordförande och generalsekreterare, samt vilka uppdrag som ingår.

Avgångsvederlag

Uppsägningstiden från Hörselskadades Riksförbunds sida är 9 månader för Generalsekreteraren. Uppsägningstiden från Forskningsinstitutet Hörselskadades ABs sida är 12 månader för VD.

Not 5 Operationell leasing**Leasingavtal där företaget är leasetagare***Koncern**Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande*

	<u>2022-12-31</u>	<u>2021-12-31</u>
Inom 1 år	3 190	4 117
Mellan 1 och 5 år	12 000	12 993
Senare än 5 år	<u>3 000</u>	<u>6 000</u>
	18 190	23 110

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	4 029	3 999

*Förbundet**Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande*

	<u>2022-12-31</u>	<u>2021-12-31</u>
Inom 1 år	3 190	4 117
Mellan 1 och 5 år	12 000	12 993
Senare än 5 år	<u>3 000</u>	<u>6 000</u>
	18 190	23 110

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	4 029	3 999

Majoriteten av leasingavgifter avser lokalhyra.

Not 6 Skatt på årets resultat

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
<i>Koncernen</i>		
Aktuell skattekostnad	-6	-34
Uppskjuten skattekostnad	<u>-2</u>	<u>-11</u>
	-8	-45

Avstämning av effektiv skatt

		<u>2022</u>		<u>2021</u>
<i>Koncernen</i>				
Skattemässigt resultat exklusive förbundet 1)		30		162
Skatt enligt gällande skattesats för dotterbolagen	20,6%	-6	20,6%	-33
Årets förändring av uppskjuten skattefordran temp.skilln.	6,7%	-2	6,8%	-11
Redovisad effektiv skatt	27,3%	-8	27,4%	-45

1) Förbundet är inget skattesubjekt.

Not 7	Balanserade utgifter för programvara	2022-12-31	2021-12-31
<i>Koncernen</i>			
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början		5 580	1 908
Omklassificeringar		—	3 672
Vid årets slut		5 580	5 580
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>			
Vid årets början		-2 643	-1 908
Årets avskrivning		-734	-735
Vid årets slut		-3 377	-2 643
Redovisat värde vid årets slut		2 203	2 937
		2022-12-31	2021-12-31
<i>Förbundet</i>			
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början		5 580	1 908
Omklassificeringar		—	3 672
Vid årets slut		5 580	5 580
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>			
Vid årets början		-2 643	-1 908
Årets avskrivning		-734	-735
Vid årets slut		-3 377	-2 643
Redovisat värde vid årets slut		2 203	2 937

Not 8 Licenser och liknande rättigheter

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	3 610	–
Nyanskaffningar	–	3 610
Vid årets slut	3 610	3 610
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-722	–
Årets avskrivning	-722	-722
Vid årets slut	-1 444	-722
Redovisat värde vid årets slut	2 166	2 888
	2022-12-31	2021-12-31
<i>Förbundet</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	3 610	–
Nyanskaffningar	–	3 610
Vid årets slut	3 610	3 610
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-722	–
Årets avskrivning	-722	-722
Vid årets slut	-1 444	-722
Redovisat värde vid årets slut	2 166	2 888

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	9 629	9 582
Nyanskaffningar	34	469
Avyttringar och utrangeringar	-175	-422
Vid årets slut	9 488	9 629
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-7 375	-7 219
Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	175	422
Årets avskrivning	-552	-578
Vid årets slut	-7 752	-7 375
Redovisat värde vid årets slut	1 735	2 254
	2022-12-31	2021-12-31
<i>Förbundet</i>		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	9 629	9 582
Nyanskaffningar	34	469
Avyttringar och utrangeringar	-175	-422
Vid årets slut	9 488	9 629
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-7 375	-7 219
Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	175	422
Årets avskrivning	-553	-578
Vid årets slut	-7 753	-7 375
Redovisat värde vid årets slut	1 735	2 254

Not 10	Andelar i koncernföretag	2022-12-31	2021-12-31
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början		2 055	2 055
Vid årets slut		2 055	2 055
<i>Ackumulerade nedskrivningar</i>			
Vid årets början		-1 305	-1 305
Vid årets slut		-1 305	-1 305
Redovisat värde vid årets slut		750	750

Spec av förbundets innehav av andelar i koncernföretag

			2022-12-31	2021-12-31
<i>Dotterföretag / Org nr / Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Andel i % i)</i>	<i>Redovisat värde</i>	<i>Redovisat värde</i>
HRF Hörteknik AB, 556331-7634, Stockholm	30 000	100,0	300	300
Forskningsinstitutet Hörselbron AB, 556835-0663, Stockholm	500	100,0	450	450
			750	750

i) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Not 11	Andra långfristiga värdepappersinnehav	2022-12-31	2021-12-31
<i>Koncernen</i>			
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början (Stiftelsen Rikstolktjänst)		1	1
Vid årets slut		1	1
<i>Förbundet</i>			
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>			
Vid årets början		1	1
Vid årets slut		1	1

Not 12	Varulager m m	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
<i>Koncernen</i>			
	Varulager hörhjälpmedel	214	196
	Varulager gåvomaterial/profilprodukter	617	710
		<u>831</u>	<u>906</u>
<i>Förbundet</i>			
	Varulager gåvomaterial	432	583
	Varulager profilprodukter	185	127
		<u>617</u>	<u>710</u>

Not 13	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
<i>Koncernen</i>			
	Förutbetalda hyror	1 058	830
	Övriga poster	415	449
		<u>1 473</u>	<u>1 279</u>
<i>Förbundet</i>			
	Förutbetalda hyror	1 058	830
	Övriga poster	399	434
		<u>1 457</u>	<u>1 264</u>

Not 14	Långfristiga skulder	<i>2022-12-31</i>	<i>2021-12-31</i>
<i>Koncernen</i>			
	Skulder som förfaller senare än fem år från balansdagen:		
	Övriga skulder	—	—
<i>Förbundet</i>			
	Skulder som förfaller senare än fem år från balansdagen		
	Övriga skulder	—	—

Not 15 **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Koncernen</i>		
Upplupna löner	412	510
Semesterlöner	1 114	1 236
Upplupna socialaavgifter	1 732	1 530
Upplupen komptid	406	384
Övriga interimsskulder	2 121	2 127
Reserverdade medel		
Bolivia	100	100
Carl Schmidts fond	–	183
Arvsfondsmedel 2022	1 129	–
Övriga poster	75	360
	<u>7 089</u>	<u>6 430</u>
<i>Förbundet</i>		
Upplupna löner	412	510
Semesterlöner	1 022	1 145
Upplupna sociala avgifter	1 703	1 501
Upplupen komptid	406	384
Övriga interimsskulder	661	709
Reserverade medel		
Bolivia	100	100
Carl Schmidts fond 2021	–	183
Arvsfondsmedel 2022	1 129	–
Övriga poster	75	360
	<u>5 508</u>	<u>4 892</u>

Not 16 **Ställda säkerheter och eventalförpliktelser**

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Koncernen och Förbundet</i>		
Ställda säkerheter	Inga	Inga
<i>Koncernen och Förbundet</i>		
Eventalförpliktelser		
Garantiåtaganden, PRI, 2% av pensionsskulden	570	550

Not 17 **Betalda räntor och erhållen utdelning**

	2022	2021
<i>Koncernen</i>		
Erhållen utdelning	3 472	2 596
	2022	2021
<i>Förbundet</i>		
Erhållen utdelning	3 472	2 596

Not 18 **Likvida medel**

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Koncernen</i>		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Banktillgodohavanden	18 304	17 828
	18 304	17 828
	2022-12-31	2021-12-31
<i>Förbundet</i>		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Banktillgodohavanden	13 477	12 809
	13 477	12 809

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Not 19 **Koncernuppgifter**

Inköp och försäljning inom koncernen

Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0,4% (1%) av inköpen och 0% (0%) av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som koncernen tillhör.

Av förbundets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0,4% (1%) av inköpen och 0% (0%) av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som företaget tillhör.

Not 20 **Nyckeltalsdefinitioner**

Balansomslutning: Totala tillgångar

Soliditet: Totalt eget kapital / Totala tillgångar

Balanserat kapital / Rörelsens kostnader: Fritt eget kapital dividerat med verksamhetskostnader

Hörselskadades Riksförbund

Org nr 802004-4510

Stockholm 2023-

Mattias Lundekvam
förbundsordförande

Jonas Sahlberg
förbundskassör

Susanna Ahlström

Marie-Louise Andersson

Eva Blomquist

Eivor Johansson

Susanne Mattes Gärtner

Stig-Axel Nilsson

Ulf Olsson

Sune Wadenheim

Agneta Österman Lindquist

Vår revisionsberättelse har lämnats 2023-

KPMG AB

Mikael Käll
auktoriserad revisor

Rolf Zetterström
förtroendevald revisor

Lena Thorén
förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i Hörselskadades Riksförbund, org. nr 802004-4510

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Hörselskadades Riksförbund för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Det registrerade revisionsbolagets ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upplösa föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
 - utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
 - inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.
- Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Hörselskadades Riksförbund för år 2022.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den

2023

KPMG AB

Mikael Käll
Auktoriserad revisor

Lena Thorén
Förtroendevald revisor

Rolf Zetterström
Förtroendevald revisor